ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5623 — ՅՈՒԼԻՍ 21/3 ՕԳՈՍՏՈՍ 1904 — ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ — 20 ՀԷՄԱՍԻԼ ԷՎԱԼԷԼ 1322 — ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5623

درعلیه ده‌علطه ده‌ «آرەڤلك» غزتەسی ادارەسنه‌ مۆراجاعات

Նամակ կամ արտ եւ է զրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանցօ փողոց Թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱՋԳԱՅԻՆ, ԴՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

20 ՓԱՐԱ 20

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան	140	դրս
» » » » վեցամսեայ	70	»
» » » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	Ֆր.
» » » վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Հեղինակներ Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերադրի

Մանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՋ ՈՒ ԶԱԽ

ՅՈՒՂԱՐԿԱԿԻՐՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՄԱՍԻՆ

Փառաւոր յուղարկաւորութիւն մը՝ մեր մէջ առաւելապէս մենաշնորհը դարձած է դրամի ջղերուն, անոնց որոնք երբեմն անձնական յատկութիւններէ աւելի իրենց հարստութեան ասիճանով մեծ եղած են, եւ որոնք իրենց դիրքին ու նշանակութեան համեմատութեամբ առարկայ կը դառնան մեռելի մը արուելիք վերջին պատիւներուն:

Այդ դրամի ջղերուն մէջ կը գտնուին իսկապէս բարերար մարդիկ ալ, զոր ժողովուրդը կը պանծացնէ, եւ որոնք կրթութեան, եկեղեցւոյ ու բարիքի անունով կատարուած շատ մը աղուոր գործերու համար ալ մրցած կը տեսնեն իրենց հարստահ հոչակին: Բայց յուղարկաւորութեան մը պահուն, կարծես աւելի դրամի մարդն է որ մեծ ցոյց տալու կ'ելլէ տարին, քան բուն յատկութեանց տէր մարդը, բարերարը, երախտաւորը:

Եթէ փառաւոր յուղարկաւորութիւնները դրամին մենաշնորհը կը նկատուին, ինչպէս նաեւ ստահանալի մը՝ հանգուցեալին թաղած հարստութեան պատճառը ալ է միայն: Որովհետեւ քիչ անգամ կը պատահի որ մեռեալ մը, մի՛ միայն իր սրտին ձիրքերուն, իր հոգւոյն ազնուութեան եւ իր ուղիղ ու անաղարտ նկարագրին համար դերագոյն յարգանքի ու պատիւներու արժանանայ այն համեմատութեամբ, որով կը մատուցուին դրամի տէրերուն:

Առջի օր, Սկիւտարցիք նշանակելի զարմուղութիւն մը ըրին այդ կանոնէն, անձերի եւ ամէն կերպով պատուաբեր յուղարկաւորութեամբ մը իր վերջին հանդիսավայրը առաջնորդելով երիտասարդ մը՝ որ մեր համայնքին մէջ շատ ծանօթ անուն մը չունէր, եւ որ սակայն, շատ մը անուանի դրամատէրներէ աւելի յուղարկաւորներ ու լացողներ ունեցաւ:

Ամէն ասիճանէ եւ ամէն դասակարգէ անհամար բազմութիւն մը մինչեւ գերեզման յուղարկ գնաց իր դագաղին, համակուած սուգով մը՝ զոր մահուան անսպասելի եւ անակնկալ հանգամանքը աւելի խոր դարձուցած էր: Լացողները ամէնէն մեծ թիւը կը կազմէին այդ բազմութեան մէջ, բայց ոչ օգ անձնական շահերու անակնկալ կորուստը կ'ողբար, ոչ ալ ձեռք բերուած ժառանգութեան մը հրճուանքը աչքողելու համար արցունք մը կը թափէր:

Այդ երիտասարդը, Մինրան Արծիւեան, ոչինչ համարում չտեսնելու եւ այդ ընդհանուր յարգանքին արժանանալու համար շատ մեծ բան մը չէր ըրած: Գրեթէ անուս մարդ մըն էր որ իր բազմադակ հանոյքը կը փնտռէր կրթութեան ասարելու գործին մէջ, եւ իբր այդ՝ նախախնամութեան պէս բան մը դրած էր իր թաղին մէջ, որուն վարժարաններէն մէկը, երբեմնի հռչակաւոր Ճեմարանը, մասնաւորապէս իր նպատակներուն շնորհիւ կրցած էր ներկայանալի վիճակ մը ստանալ:

Շատեր անշուշտ վարժարաններու կը ստարուն մեր մէջ, եւ կը ստարուն այնչափ որչափ Արծիւեան չէր կրնար իր նիւթական համեստ կարողութեան պատճառաւ: Բայց ուրիշ բան է կրթութեան գործին համար դրամ տալը, ուրիշ բան է կրթութիւնը սիրելն ու քաջալերելը: Հաւատամք երբեմն հազարներ կուտայ դպրոցի անունով, հիշա ինչպէս որ պիտի տար ուրիշ ա՛ եւ է բարի նպատակի մը, առանց զգալու թէ իր տուած դրամը ի՛նչ արդիւնք կրնայ բերել: Կուտայ անգամ մը, եւ ալ անկէ ետքը ամենեւին չի հետաքրքրուիր թէ ա՛ւր գնաց իր դրամը, ի՛նչ պատուղներ ունեցաւ, եւ կամ թէ պտղաբերելու համար պէտք ունի՞ նոր պատասխաններու: Բայց իսկապէս կրթութիւնը սիրող մը, իսկապէս կրթութեան շահուն ի նպաստ բարերարող մը այդպէս չէներ. դրամը կուտայ, բայց տալէն վերջ, փոխանակ անտարբեր մնալու, ոչքը չի զատեր անոր արդասաւորութեան գործողութիւններէն եւ ի հարկին կը դիւրացնէ, նոր միջոցներ կը ստեղծէ այդ արդասաւորութիւնը գեղեցկացնելու համար: Այս վերջինը՝ ընդհանրապէս հարուստէն քիչ կուտայ, որ բնական պատճառով որ հարուստէն քիչ ունի, բայց թէ՛ իր տուածը հարուստին չնորհածէն աւելի արդիւնաւոր կը դառնայ իր խելացի հսկողութեան պատճառաւ, եւ թէ մանաւանդ իր ըրած բարիքն ալ, հարուստին ըրածէն աւելի տեւական եւ անմոռաց կը դառնայ:

Արծիւեանի մասուցուած յիշատակելի յարգանքին գաղանիքը ասոր մէջ պէտք է փնտռուի:

Սկիւտարցիք՝ շատ բան կը պարտէին իրեն, եւ չա՛տ ալ գեղեցկօրէն հատուցին իրենց պարքը: Բայց կայ տակաւին կէս մը, զոր պէտք չէ մոռնալ հոնեն: Ճեմարանը կանոնաւոր պիւտճէ մը ունեցած էր մի՛ միայն Արծիւեանի առատաձեռնութեամբ: Ինք իր քսակէն կը հոգար վարժարանին պէտքերուն մեծագոյն մասը, առանց ուրիշներու օժանդակութիւնը խնդրելու: Հիմայ որ փոքած վերջացուցած է աշխարհին իրերու հետ ունեցած հաշիւները, ի՞նչ պիտի ըլլայ իր տիրած այդ վարժարանը, որ ինք իր գլխուն ձգուելով երբեք չպիտի կրնայ կանոնաւորապէս յարատեւել: Սկիւտարցիք կրկնակի պարտաւորութիւններ ունին այդ վարժարանին գոյութիւնը ապահովելու համար: Նախ որ Ճեմարանը մեծ դեր մը խաղցած է մեր իմացական զարգացման եւ կրթութեան գործին մէջ, եւ իբր այդ՝ կ'արժէ որ իր անունին արժանի դիրք մը գրաւէ ընդ միշտ: Իրենց պարծանքն է այդ վարժարանը: Եւ յետոյ, անոր յարատեւութեան ու բարգաւաճման աշխատելով միայն կրնան արդարացնել այն յարգանքի հարկը՝ զոր ոգի օր ոչ-քան յօժարամտութեամբ ու եռանդով կը մատուցանէին հանգուցեալին:

ԱՐԱՄ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐ

Ապառիկ վաճառում. — Մուրհակներ. — Փոխանակագրեր. — Զեղչ. — Պայմաներաժամ:

Ժամ Տիւպուտ նպարավաճառութեան խանութ մը կը բանայ: 10,000 ֆր. ունի: Խանութ մը կը վարձէ, հաշուասեղաններ, գաղոցներ, լուսամուտներ, ապրանքներ, եւայլն կը գէ: Առանց համար 14,000 ֆր. կը ծախսէ: Մաս մը կանխիկ դրամով կը վճարէ, զեղչերն ալ վրան բարդելով՝ 8000 ֆր. կուտայ, 2000 ֆր. ալ քովը կը պահէ սովորական ծախքերու համար: Պարտական մնացած 6000 ֆր.ի համար տաեն կ'ուզէ, խնդրելով որ իրեն վարկ, պայմանաժամ տուն:

Crédit (վարկ, վստահութիւն, պայմանաժամ) լատիներէն credere բառէն կուգայ, որ ի նշանակէ հաւատալ, ապաւինիլ, վստահութիւն ունենալ: *Ժամ առաւ ինչ որ իրեն ծախեցին. քարիւղ, սապոն, շաքար, ուտեստեղէն, եւայլն, իրեն վրայ վստահութիւն ունենալուն համար: Ինքալ, իր կարգին, առած ապրանքները լաճախորդներուն կը ծախէ, եւ գնորդներէն առած սահով պարքը պիտի վճարէ: Իր վաճառորդները կ'ընդունին:*

Բայց անոնք ալ դրամի պէտք ունին: Անոնք մայիսին ծախեցին Տիւպուտային, օգոստոսին միայն պիտի գանձեն: Այս ընթաց ամսոյ միջոցին, ծախսերնիք չատ դրամի պէտք ունին: Օրինակի համար իրենց գործատուներուն պիտի վճարեն, իրենց ապրանք հայթայթողներուն՝ մեքենաներ չինողներուն, նաւատէրերուն, եւայլն պիտի տան: Կրնային իրենց սեղանատուներէն դրամ վերցնել, բայց անդարմար կը գտնեն փոխ առնել անոնցմէ. քանի որ պարտապաններ ունին: Ուրեմն անոնք ժամի հետ կը համաձայնին, որպէս զի ժամ իրենց թուղթ տայ, մինչեւ այն օրը՝ երբ դրամը պիտի վճարէ:

Թուղթը, վաճառականութեան դրամատան սեռ, ժամի պարքը եւ այս պարքին վճարուելու թուականը հաստատող գրութիւն մըն է: Այս գրութիւնները կրնան երկու ձեւ ունենալ. կամ փոխանակագրի ձեւով, որով վաճառորդը իր գնորդին վրայ կը քաշէ, այսքան դրամ տալ այս ինչ թուականին: Այս բոլորը ձեռի բացատրած են համարակալութեան դասին տակն:

Թէ այս թուղթը ի՞նչ օգուտ ունի, ասոնց, զոյն պիտի բացատրենք հիմա:

Վաճառորդը իր սեղանատէրին կը դիմէ եւ կ'ըսէ. «Ահա ժամ Տիւպուտի յանձնառութիւնը, մարիկոը, որով ինձի երեք ամսուան մէջ 2000 ֆր. պիտի վճարէ, կ'ուզէ՞ք այս մարիկին վրայ 2000 ֆր.ը կանխաւ վճարել, կամ, եթէ տանի չվճարէ՝ ես կը հատուցանեմ: Երկու կերպով ալ դուք կորուստ մը չէք ունենար»:

Սեղանատէրը Տիւպուտային վրայ տեղեկութիւններ կ'առնէ. եթէ այս տեղեկութիւնները նպաստաւոր ըլլան, կը գեղեցիկ թուղթը, այսինքն Տիւպուտային երեք ամսուան մէջ վճարելիքը կանխաւ կը վճարէ, Երբեմն, 2000 ֆր. չի տար, զեղչը անկէ կը հանէ, այսինքն երեք ամսուան դրամին չտար, յետոյ միջնորդչէք անուանով պիտի գանուի մեր ալ. Ուրեմն [illegible] տարի 1965 ֆր. կուտայ (երեք ամսուան չափ 6 %էն 30 + 5 ֆր. միջնորդչէք =35 ֆրանք):

Վաճառորդը հիմա դրամ ունի: Բայց կը տեսնէք որ 2000 ֆր.ի ապրանք ծախեց, եւ 1965 ֆր. միայն առաւ: Ուրեմն տարբերութիւնը պիտի կորսնցնէ՞: Վստահ եղէք. անիկա գինը ըստ այնմ դրած էր: Վաճառականը միշտ քանի մը ամիս վերջը դրամը վճարող լաճախորդին շատ աւելի կը ծախէ: Պարտատ դրամով եւ ապառիկ ծախսուածին մէջեւ գանուող տարբերութիւնը ատ է: Մեծ եւ միջակ վաճառականութեան մէջ, ապառիկ ծախսուածները, պայմանաժամով արուածները կանխատեսելով կը սահմանուին: Կանխիկ դրամով վճարողն ալ միշտ կ'ուզէ որ զեղչը պակսեցնեն, այսինքն վաճառորդը պարտաւոր եղած ըլլայ սեղանատէրին վճարել իր դրամը, անմիջապէս ստանալու համար, փոխանակ պայմանաժամին սպասելու:

Թրգմ. Ս.

ԳԱՒԱՌԻ ԿԵԱՆՔԸ

Օդերը եւ հունձքերը. — Ցիսուսեան վարժարանին շինութիւնը. — Առաջն. խնդիրը. — Ատամնաբոյժ Պալպպեան եւ Տոհթ. Զարդարեան.

ՌՈՏՈՍԹՕ. 19 Յուլիս

Երաշտ ձմրան մը շարունակութիւնն եղաւ ամառն ալ: Զմեռն ի բուն ձիւնի երես չտեսանք. մէկ քանի անձրեւներ դարձած էր, այնպէս ալ մեկնեցաւ ժամանակէն երեք ամիս կանուխ պիտի հեռանար ծննդավայրէն:

Բայց Կիւլսն դեռ չմեկնած՝ Իվօն հեռացած էր Էթապլէն, Ռէնկօ լնտանիքին ընկերանալով Բարիզ ուղեւորութեան միջոցին:

Իվօնի բացակայութեան միջոցին էր որ Մուէք մեկնած էր Նաւահանդիսաէն:

Դէպ ի հիւսիս ուղղուած էր: Անգլիոյ, Սկովտիոյ, Նորվեկիոյ եւ Շուէտի ծովեզերքները քերելէ յետոյ՝ օգոստոսի վերջերը, ցուրտ եղանակը մօտեցած ըլլալուն, դէպ ի հարաւ դարձած էր, ու հիմա Մարսելի ու Ալժէրիոյ երկոյնքին կը լուռոլանար: Նաւաղները քիչ մը հանգչելու համար միայն կանգ կ'առնէր Մուէք, որ դիպուածական, աննպատակ թափառումով մը կը օտրար այս ու այն կողմ:

Որովհետեւ Մուէքը կառավարող հագին, զոյն առաջնորդող միտքը չիկայ ըլլալ կը թուէր. կարծես թէ բացակայ կը գտնուէր:

Արդարեւ Կիւլսն ա՛լ եւս չէր սիրեր իր վայելուչ զբօսանաւը:

Մոյլ ու լուսկեաց, համբ երազանքի մը մէջ ամփոփուած, Ճերմակ-Դղեակին տէրը՝ Հանրի Կիւլսն երբեմնի յանդուգն նաւաղը չէր ալ եւս: Ծովային արկածախնդրութիւններէն, միջոցին մէջ խլդած սուրացումներէ համ չէր առներ: Միտքը, խարսպէ ազդուած անփոփոխ յիշատակներէ, միւռ ցամաքի վրայ կը խորհէր, ծննդավայրի ծովեզերքներուն վրայ, ուր կը բնակէր իր սիրած աղջիկը, որուն տեսքը դիւթած էր նաւատածքը ու չղթայած իր սիրոյն:

Այս միակ մտածումէն դուրս, պէտք էր խոստովանիլ թէ, Հանրի ո՛ եւ է հրապոյր չէր գտներ այն ամէն բաներուն մէջ, որոնք մինչեւ այն տեսն զբօսցուցած կամ դիւթած էին զինքը:

Այդ տեսակ անկարգ ու անկանոն թափառումներու մէջ, որոնք զբօսանաւը կը նետէին Ափրիկէի ծովեզերքներէն մինչեւ Ցունտասանի կամ Իտալիոյ ծովեզերքները, զբօսանաւին ողնափայտը նաւաղ լուսեալ վիճակ մը ունէր քան թէ իր սիրոյն հոգին, որ տխրութեան եւ յոյսի յարատեւ փոփոխ զգացումներուն միջեւ կը տարուբերէր:

Անդիմադրելի պէտք մը, իր պաշտած աղջկան բնակած ու իրեն սիրելի եղող վայրերը դառնալու համար, զինքը կը մղէր դէպ ի Ֆրանսական ծովեզերքները:

Քօրսիքայի մէջ, տակաւին շատ հեռու կը դտնէ ինքզինքը, եւ ինչպէս տարի մը առաջ ըրած էր, Նիս դարձաւ, ուր սկսաւ ճանձրանալ. յետոյ Բրազանս գնաց, եւ ամենուրեք կապոյտ ծովն ու կապոյտ երկինքը, սփոփիչ տրուելու ճառագայթներուն տակ, ա՛ւելի ծաղրել կը թուէին իր առապանքը:

Սակայն յամառեցաւ Կիւլսն. Սպանիոյ ծովեզերքէն յառաջացաւ, ու Պարսելոնայի մօտեցաւ, եւ երբ ծայր տուին հիւսիսակողմի ցուրտ եղանակի օդերը, տարեգլուխը Մարսէյլի մէջ ասնեց:

Արեգակն էր որ կը հրճուեցնէր այդ կողմերը, տաքցնելով վճիտ մթնոլորտը:

Ուրիշ ո՛ եւ է մէկը տպրելու ուրախութիւնը պիտի վայելէր. ինքալ, տահնօք, հրճուանք կը զգար բնութեան այդ չքեղ տեսարանին հանդէպ, որ բնաւ տուս գը չի մտներ:

Բայց այս անգամ Հանրի Կիւլսն թափեր միայն զգաց կապտագոյն ալիքներով զարդարուած այդ բարեբասակ երկիրներու միօրինակ չքեղութեան հանդէպ: Արեւի շողեր կային աչքերուն մէջ, բայց ա՛չ սրտին մէջ: Սրտի այդ արեւն էր որ կը փնտռէր անձկութեամբ եւ որուն կը ձգտէին իր բոլոր ջանքերը:

Երբ փեթաւորը իր հետ բերաւ Մեծ-Պահքի խստամբեր խրկումները, Հանրի պաշարուած ծանրակշիռ գաղափարներով, յիշեց թէ վեցերորդ ամիսը կը վերջանար Պրքթանէն մեկնումէն ի վեր. ու աւելի ուժգին փափաք մը զգաց իր մէջ՝ ծնունդավայրը տեսնելու:

Անտարակոյս, հան —կը կրկնէր մտովի— լուսաշող օրերու փայլը չպիտի տեսնէր երկնքի բիւրեղէ պատուէրանը մէջ:

(Շարունակելի)

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԷՐԹՈՆԸ (4)

ԲԻԷՐ ՄԱԷԼ

ՆՕՏԱՐԻՆ ԴՂԵԱԿԸ

Ա.Ռ.Ա.ՋԻՆ ՄԱՍ

ՔՈՒԷՍԱՓՈՂ ՍԷՐԸ

Ս.

ԶՈՀՆ ՈՒ ԴԱՀԻՃԸ

Անձկութիւն մը նշմարուեցաւ Նոտարին կեղծանոյշ դէմքին վրայ:

— *Ի՞նչ ըսել կ'ուզէք. մրմնջեց Նոտարը ճիգով: Օրիորդ Իվօն միթէ ատանկ կամքութիւն մը ցոյց տուաւ...*

— *Օ՜ն, օ՜ն, ապահով եղէք, Իվօն բան մը չէ ըսած, լսրեց կամքութիւնն, որ իր խօսակցին հագիին մէջ վրդովում մը ձգած ըլլալուն համար գոհ էր: Ինչ որ ձեզի կ'ըսեմ, իմ անձնական կարծիքս է... Պարտէս ձեր օգտին տեսակէտով նկատի առէք ըսածս, եւ չատ մի ճամարէք:*

Հա տահմանափակուեցաւ խօսակցութիւնը: Մէն-Ռօշ դարձաւ Պրիւէ, ամենափոքր քաջալերանք մը իսկ ձեռք չբերելով իր սիրոյն համար: Ու, հառաչագին, որոշեց համակերպիլ:

Մինչ այս անցքերը կը պատահէին Պրքթանեի ծովեզերքին վրայ, Մուէք զբօսանաւը կը շարունակէր իր տենդատ ու անսայթաք արշաւը:

Արքայ Բարնէլի խօսքերը արդիւնաւորեց եղած էին կիւլսնի վարանոտ հոգիին մէջ: Հիմա երբեմնի սէրով չէ որ կը սիրէր ծովը:

Այն օրը, երբ պարտատ ու մաքին մէջ կասկածելով —թէեւ անիրաւօրէն— Արման Ռէնկոյի կողմէ օրիորդ Բէրհուարնի նկատմամբ եղած չափազանց գովեստներուն վրայ, Հանրի կիւլսն որոշած էր խլս տալ այն ամէն տարիներէն, որոնք կրնային ճարակ տալ իր սիրոյն. ուստի ամէն միջոց ձեռք առաւ, իր մեկնումը փութացնելու համար: Ինչպէս որ սովորական թուականէն երեք ամիս կանուխ մտիկ տեղացին, որոնք ա՛ռաւական եղան հոգը խանաւ պահելու, այնպէս որ գարնան սկիզբներն իսկ՝ հոգերը սկսան ճարակել: Փնտրուէն ի վեր ուէնրեւ չէ տեղացած գրեթէ. որով անհպատ օր մը ունեցանք. ոչքերը կուրցնող փոշի մը քանի մը շաբաթէ ի վեր կը նեղէ տեղացիները:

Երաշտութեան հետեւանքով հունձքերը չատ նուազ են այս տարի: Զմրուկ, ասխ, բամպակ եւայլն, որոնք Ռոտոսթոյի հողագործութեան մէջ գլխաւոր տեղ մը կը գրաւեն, գրեթէ փճացած են: Բնութեամբարար արմտիքները՝ համեմատաբար ամառնային բերքերու գոնացուցիչ վիճակ մը ունին:

Ցիսուսեան վարժարանի շինութիւնը—որուն դադրիլը գրած էինք արդէն—վերսկսած է հիմա: Շինութեան յանձնաժողովը մտադիր է փոքր հա գանակութիւն մըն ալ ընել. յուսով ենք թէ Ռոտոսթոյին սիրայօժար պիտի մասնակցի այն հանգանակութեան, փութացնելով որ այն աղքատիկ թաղին վարժարանին շինութեան գործն ի գլուխ ելլէ, դասախրատակուելու համար հան չորս հարիւրի չափ երկսեռ աշակերտներ: Առանց հարիւր մէկ չորրորդը առաւած էր վերջին տարին տեղի ունեցած պատճառաւ:

Կը լսենք որ երկու թաղերու Թաղխորհուրդ արդ ալ առաջադրած են, ասասիանական նոր տարեշրջան ինչոր դարձ մը տալ վարժարաններուն. երանի՞ թէ անոնք իրագործեն իրենց այդ գովելի գաղափարը:

**** Ռոտոսթո՝ Առաջն. Տեղապահ մը դակելու մասին ցոյց տրուած անփութութիւնը բաւական դարմանք կը պատճառէ մեզի, որովհետեւ թեմական կարգ մը գործերու կարգադրութիւնը աեղապահի մը ներկայութիւնը կը կայսրի ու ժողովուրդը հոգեւորապէս մխիթարուելու պէտք ունի. Այս առթիւ վիճակիս Առաջն. Փոխանորդ Տ. Գարեգին քահանայ խնդրած է Պատրիարքարանէն, որպէս զի մի՛ չեւ Ս. Աստուածածնայ ասնին Տ. Մուշեղ եւ կամ ուրիշ վարդապետ մը զրկուի Ռոտոսթո, երբ մօտաւորապէս հեռաւոր քաղաքներէ քաղաքապետ [illegible] 30 + 5 ֆր. միջնորդչէք =35 ֆրանք):*

**** Ամսոյս սկզբները տեղս ալցելեց Մուղաֆերիէ հիւանդասցին եւ Պոլսոյ Պարսից դեսպանատան առաջնորդ Ց.վ. սէփ էֆ. Պալպպեան, որ դարմանուելու երրաւ եւ տեղացիներ չենեց: Պալպպեան էֆէնտի ինքնաբերաբար այցելեց Հայոց երիտ. Թաղային վարժարանները եւ իւրաքանչիւր աղոց տեղացիներ նայելով՝ դարմանուելու երրաւ: Պալպպեան էֆ. Ռոտոսթո ծիւղ մը հաստատելէ յետոյ, երկու շաբաթի չափ կենալով մեկնեցաւ, 2—3 ամիսը անգամ մը գալու պայմանաւ:*

Նոյնպէս Տօքթ. Զարդարեան էֆէնտի 2-3 ամիսը անգամ մը կանոնաւորապէս սկսած է այցելել քաղաքս: Աւելորդ է ըսել որ այն մասնագէտ բժիշկներուն երբեմնակի այցելութիւնէն Ռոտոսթոյին մեծապէս կ'օգուտ:

Կ. ԴԱՐՍԵԱՆ

ԱՊԱՏՇԱՒ, ԸՆԹԵՐՑՈՒՄՆԵՐԸ

(ԲԱՐԵԿԱՄՈՒՀԻՒ ՄԸ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐԸ)

(Շար. երեկի թիւեն եւ վերջ)

Ես աւելի տրամադիր պիտի ըլլայի երկու շաբաթ բաժնել վէպերը. հա՛ սառղարար գրքերը, հան՝ վաստառղները. եւ թերեւս այս վերջիններուն բարձր դէղին վրայ սահեցնէի չատ մը «պատաճ» գրքեր, քանդի, վաստառղը, իմ կարծիքս պարզապէս կը նշանակէ այն՝ որ չի յարմարիր ձեր սրտին առաջնութեան, ձեր երեւակայութեան հաւասարակշռումին, մտայն ու լուսկեաց, համբ երազանքի մը մէջ ամփոփուած, Ճերմակ-Դղեակին տէրը՝ Հանրի Կիւլսն երբեմնի յանդուգն նաւաղը չէր ալ եւս: Ծովային արկածախնդրութիւններէն, միջոցին մէջ խլդած սուրացումներէ համ չէր առներ: Միտքը, խարսպէ ազդուած անփոփոխ յիշատակներէ, միւռ ցամաքի վրայ կը խորհէր, ծննդավայրի ծովեզերքներուն վրայ, ուր կը բնակէր իր սիրած աղջիկը, որուն տեսքը դիւթած էր նաւատածքը ու չղթայած իր սիրոյն:

Այս միակ մտածումէն դուրս, պէտք էր խոստովանիլ թէ, Հանրի ո՛ եւ է հրապոյր չէր գտներ այն ամէն բաներուն մէջ, որոնք մինչեւ այն տեսն զբօսցուցած կամ դիւթած էին զինքը:

Այդ տեսակ անկարգ ու անկանոն թափառումներու մէջ, որոնք զբօսանաւը կը նետէին Ափրիկէի ծովեզերքներէն մինչեւ Ցունտասանի կամ Իտալիոյ ծովեզերքները, զբօսանաւին ողնափայտը նուազ լուսեալ վիճակ մը ունէր քան թէ իր սիրոյն հոգին, որ տխրութեան եւ յոյսի յարատեւ փոփոխ զգացումներուն միջեւ կը տարուբերէր:

Անդիմադրելի պէտք մը, իր պաշտած աղջկան բնակած ու իրեն սիրելի եղող վայրերը դառնալու համար, զինքը կը մղէր դէպ ի Ֆրանսական ծովեզերքները:

Քօրսիքայի մէջ, տակաւին շատ հեռու կը դտնէ ինքզինքը, եւ ինչպէս տարի մը առաջ ըրած էր, Նիս դարձաւ, ուր սկսաւ ճանձրանալ. յետոյ Բրազանս գնաց, եւ ամենուրեք կապոյտ ծովն ու կապոյտ երկինքը, սփոփիչ տրուելու ճառագայթներուն տակ, ա՛ւելի ծաղրել կը թուէին իր առապանքը:

Սակայն յամառեցաւ Կիւլսն. Սպանիոյ ծովեզերքէն յառաջացաւ, ու Պարսելոնայի մօտեցաւ, եւ երբ ծայր տուին հիւսիսակողմի ցուրտ եղանակի օդերը, տարեգլուխը Մարսէյլի մէջ ասնեց:

Արեգակն էր որ կը հրճուեցնէր այդ կողմերը, տաքցնելով վճիտ մթնոլորտը:

Ուրիշ ո՛ եւ է մէկը տպրելու ուրախութիւնը պիտի վայելէր. ինքալ, տահնօք, հրճուանք կը զգար բնութեան այդ չքեղ տեսարանին հանդէպ, որ բնաւ տուս գը չի մտներ:

Բայց այս անգամ Հանրի Կիւլսն թափեր միայն զգաց կապտագոյն ալիքներով զարդարուած այդ բարեբասակ երկիրներու միօրինակ չքեղութեան հանդէպ: Արեւի շողեր կային աչքերուն մէջ, բայց ա՛չ սրտին մէջ: Սրտի այդ արեւն էր որ կը փնտռէր անձկութեամբ եւ որուն կը ձգտէին իր բոլոր ջանքերը:

Երբ փեթաւորը իր հետ բերաւ Մեծ-Պահքի խստամբեր խրկումները, Հանրի պաշարուած ծանրակշիռ գաղափարներով, յիշեց թէ վեցերորդ ամիսը կը վերջանար Պրքթանէն մեկնումէն ի վեր. ու աւելի ուժգին փափաք մը զգաց իր մէջ՝ ծնունդավայրը տեսնելու:

Անտարակոյս, հան —կը կրկնէր մտովի— լուսաշող օրերու փայլը չպիտի տեսնէր երկնքի բիւրեղէ պատուէրանը մէջ:

(Շարունակելի)

ԵՐԶԱՆԻԿ ՄԱՐԴ ՄԸ

(ՆՈՐՍ. Ա. Է. Պ)

Ասածուն օր առաւ իրիկուն, կայր մը կ'անցնի պատուհաններուս առջեւ: Վաթսունը հինգ տարեկան մարդկային մըն է ան, պնդակազմ, ու առաղ, խաղաղ ճերմակ մորուքով մը, խիտ ու փառաւոր:

Ոչնչի երեւոյթ մը չունի. կռնակը հաղիւ կորացած է:

Կարկառուն բայց մաքուր տափատ մը եւ բանկանակ մը հագած է:

Չեմ գլտեր թէ մաղ ունի՞, վասնզի թաղիքէ գլխարկին տակ կայ՝ մի՞ թաղկինակ մը կը ծածկէ իր գլուխը: Ուստ ընդ անուի կը կրէ կապուտ հին տարակ մը, փակէ մը կախուած: Անոր մէջ կը խմէ թ'նչ հաց ու ի՞նչ լաթ որ տան իրեն:

Իրրեւ առաջնորդ՝ ա՛չ ազայ ունի, ա՛չ շուն, այլ պարզ գաւազան մը՝ զոր մեղմօրէն կը շարժէ եւ որ կարծես կը հաստատէ, կը նախադրայ առարկանները:

Երբեմն կը դադրի այդ ազնիւ մարդը, կ'երեւակայեմ թէ իսկոյն պիտի տապալէ օրմարանները աթոռներուն ու պիզարնուի, դէպ փեսերուն մէջ, որոնք ճամբան կը խափանեն: Բնաւ:

Ձիրդ ժամանակին գաւազանը կը ծառուցանէ, ձեռքի կամ ոտքի պաշտօնը կատարելով, կը քանէ գեղինը, կը շշուփէ պատերը:

Խոհեմ կոյրը տկանոնը ոտած, կը գտնայ խաչընդտաներուն շուրջը, կը հանցնի ճամբորդներուն, կը քալէ առանց ընտպելու եւ անչփոթ: Ու հաւատցէք թէ Կրան-Մանթուէնն կ'ուզայ ան եւ չեմ գիտեր ա՛ւր կ'երթայ Բարիզի մէջ:

Երբ հարկ ըլլայ փոգոցէ մը անցնիլ կը կենայ պահ մը մայթին եզերքը, կ'ուսկը դէպ կա՛ղերուն ազմուկները, ու ճիշդ ճամբուն պարպ եղած միջոցին միւս կողմը կ'ելնէր:

Շատ անգամներ տեսած եմ դինքը, երբ առանց մէկու մը օգնութեան խաչընթերներ կը մտնէր պարէն գնելու համար:

Հետաքրքիր էի գիտնալու այդ մարդկային ապրելու եղանակը:

Կիրակի մը, ընտրութիւններու օր մը, տեսայ զինքը, Մօնրուժի մէջ, քարէ նստարանի մը վրայ նստած, կրթեալ պահ մը՝ որ երփներանգուած էր կարմիր, կանայ, դեղին աղղերով ու յատարարութիւններով:

Իր գլխարկին մէջ ձգեցի ճերմակ դրամ մը՝ զոր դարձուց մատներուն մէջ, հմայուած երեւոյթով: Ինչ չնորհակալութիւն յայտնելը չդիտցաւ. ամէն տեսակ երջանկութիւններ ու բարեբաղդութիւններ:

Խօսքի բռնուելու համար՝ ըսի իրեն

Մեծարգոյ Պարոն Ա. Ն. Թալաթեանի Ցարուրիւնը (զոր հայերէնի թարգմանած է Տ. Յովհաննէսեան), դասական սերտայուզում մը պատառող հրաշակերտ մըն է. սակայն սիրելի բարեկամներս, միթէ կարելի՞ է որ զոյն գաւեմ պաստան գրքերու շարքին մէջ, այն առումով զոր կ'ընծայէք այս բառին:

Չեմ կարծեր: Բայց կրնամ ձեզ ապահովել թէ հիանալիօրէն առողջարար է ան, թէ զոյն կարդալէ յետոյ դուք ձեզ աւելի առողջ պիտի զգաք եւ թէ ձեր միտքը պիտի բացուի բարոյական նորանոր հորիզոններու հանդէպ:

Կան տեսքով աւելի պատառոտ, ձեւով ալ աւելի հմայքոտ ուրիշ վէպեր, որոն ընթերցումն ալ սրայայդ բընոյթ մը ունի: Սակայն չեմ գիտեր թէ ա՛ր կարդին մէջ պէտք է դասել զանոնք, —զոր օրինակ, սա Հիացիկ դեմքը (Visage émerveillée), զոր կը տեսնենք ամենուն ձեռքին մէջ եւ որուն ընթերցումը ձեզի պիտի յանձնարարեմ, եթէ ամէն բանէ առաջ նկատէք օձին չնորհագեղ ու բարեձեւ հանդամանքը միայն, ու չմտածէք գործին ալքին, բուն նիւթին վրայ:

Մաթիէօ տը Նեալ կոմսուհին (որ յօրինած է Հիացիկ Դեմքը) հաղուագիւտ գրագիտութիւն մը ու այնպիսի խկատարարութիւնով մը՝ որ ուրիշ ոչ մէկուն կը նմանցնէ զինքը: Բացատրութեան ձեւերու այնպիսի գիւտեր (trouvailles) ունի որոնք զարմանք ու միանգամայն սքանչանք կ'ազդեն. այնպէս կը թուի թէ տեսակ մը ներքին հրայրք կը լափէ զինքը, եւ կը սոսկէ որ կենդանաձիր ու սիրաբորբոք հոգի մը տայ անշունչ իրերուն: Անկրկնելի, լուսթիւնը սաւերը, օդը կը լրացուին անոր եւ եւակայութեանը մէջտեղէն. ոգիի նշոյլներ կ'անցնին անոր գրուածքին մէջէն:

Լաւութիւնը նրբահիւս շղարշ մըն է, որ կը տատանի: Հաղարամէկ փոքրիկ աղերականք կը խայտան ծփփուն ըստուերին մէջ, հազարամեկ թեթեւաշունչ սղոմներ կը փչեն, սոդարթները համակ կը լուսնին: Լաւ կը շնչուի այս վիպական, սեւ ու վճիտ օդը:

*Մաթիէօ տը Նեալ կոմսուհին, իրօք, ըստ հանոյս կը շնչէ միայ

թէ չատ տարիներէ ի վեր կը ճանչնամ զինքը, թէ հիացած եմ այն ինքնվստահութեան վրայ՝ որով մը մինակ կատաղիներդուէր Բարիզի մէջ։

— Վայ՛ժա՛ռ թեամ, ազնիւ պարոն, պատասխանեց, ճամբուս յառակոդիզը գլխուս մէջն է, կը հաշուեմ ճամբաները, նշանակէտեր կը հատատեմ եւ ուզած տեղս կ'երթամ ձեղի պէս։

— Շնորհք է կոյր եք, հարցուցի։

— Ես թը տարեկանէս ի վեր, ազնիւ տէր ասենդի մը հետեւանքով։

Այն տեղն պատմեց ինծի իր կեանքը, հուն եւ ուղիղ լեզուով մը։

Սիրաք բացատ ինծի, իրրեւ պաշտպանի մը։ Հապճեպով չէր խօսիր, առանց շարժուձեւի, միշտ նոյն խոնարհ ու համբերատար կացութեան մէջ։ Զեռքերը միացուցած գլխակին մէջ՝ զոր իր ծունկերուն վրայ դրած էր։ Իր գլուխը թեթեւակի հակած կուրքին վրայ՝ ինծի կը դառնար իւրաքանչիւր հարցումիս, ու կ'ընդունէր իր մեռած աչքերը, իր աղօտ բիբերը՝ փոքրատուած ապակիի մը պէս, ուր նայուածքը առած էր լաւէս։

— Ա՜հ, շատ դժուար բան է լսեց, ալէրուան լոյսը կորսնցնէլ. կարծեցի թէ մոգագարութիւն պիտի ունենամ. այս մշանշենական գիշերը կը ջլատէ մարդը, որ կը փորձէ բանալ իր ծանրացած արտեւանունքը, մշուշը ծակելու լոյսով։ Կը վախնայ, միշտ առանձին ըլլալ կը կարծէ, պէտք կը դգայ խօսելու, շուրջի աղմուկը լսելու։ բայց քիչ քիչ կը հանդարտի, կը վարժուի։

— Հանրային գիւղեան դիմեցիք ընդհանուր։

— Այո՛ պարո՛ն եւ ուրիշ կերպ չէր կրնար ըլլալ։ Մոյրս ալրի ու աղքատ էր։ Ինծի վայել միա՛կ արհեստն էր։ Ամէն առաւօտ նէ կը տանէր զիս կառանցիկ դերան մը տակ, կիլակի օրերը՝ եկեղեցիի մը ստորնաներուն վրայ, ճաշս մասուդիս մէջ մի՛չտ։

Մինչեւ իրիկուն կը հնաչի հոն, գլուխս կորսուելով։ Աչքս երկար տարիներ անցուցի, օդի հասանքին մէջ, ասանքներու կաթկթելուքներուն տակ, ասրեւին ու փոշիին, եւ կը տեսնէ՛ր որ առողջ ալ եմ այսօր։

— Մինչեւ կ'ապրիք, հարցուցի։

— Ա՛լ, ալ ազնիւ պարոն, կեն ալ ունիմ։

— Կեն ալ ունի՞ք... բան դարմացած. ուրիշն անհանգստացած էք։

— Այո՛, ըսաւ, ու ապշանքս վրայ ժպիտ մը տեսնելով մէջտեղ։ Իր ամուսնութիւնը ճշմարիտ հավատարիմութիւն մը էր զոր պատմած ատեն դէմքը կը կարմրէր, կ'ողեւորէր անցեալին յուշերէն, ու ծերուկ մարդուկը քիչ հպարտութեամբ չէր որ կը պատմէր։

Շարունակեց։ «Բան տարիկան էի երբ ամուսնացայ։ Մոյրս մեռնելու վրայ էր։ այնպէս կը գործդրար վրաս որ չէր ուզեր մրնակ դարձ ընելու։ Մեռնելէ առաջ յանձնարարեց զիս իր բարեկամ դերասանուհին մէկուն, որպէսզի որ զիս վարձար տանէ իրենց տունը։ Կորցաս դերասանի մը համեմատ՝ այն կնոջ եօթը տարեկան աղջիկը Հանրիէթ պարտաւորուեցաւ ինծի հետեւիլ առաջ, իրիկուն։ Այդ սիրելի աղջիկը չատ կը հետաքրքրէ բաւէս իրմով, ըլլա՛ գթասրտութեամբը, ըլլա՛ ուրիշ պատճառներով. վերջապէս հաճայայ իրեն։»

Հոս ծերունին փակագիծ մը բացատրեցաւ դէմքով մը։

«Ընտ ձեզի թէ, ամկնդ բարեկամս, ոչեղ ալ չէր երիտասարդութեան տարին, հակառակ տկարութեան։ Կ'ըսէին ինծի թէ բաւական ազատ մարդ մըն էի, ու ատոր հետ մէկտեղ պլրասէր. այն ատեն տեսնելու էր զիս։»

Ցնոյ տեսակ մը քնարերգական չեշտով լարեց.

«Հարիւրի ձայնը անմիջապէս հմայեց զիս, ազատոր նուագածս թեան մը պէս։ Մարտուսարքին երբ նէ կուգար զիս տուն տանելու, յիսուն մետրէ աւելի հեռուէն կը ճանչնայի իր քայլերը։ Ցամրօրէն կը վերադառնային՝, մեր ասուլիսը երկարելու համար։ Ներա օրերը կը տաքցնէր բազուկս։ Ճամբան հարցուցիս կ'ուզէի իր մաղերուն, տխրուն գոյին, դիմագծերուն մասին ու հետզհետէ կը չնչէի մտքիս մէջ իր կենդանագիրը, ուղղիս պէս դիտելու համար, ակնարան պէս։

«Իրիկուն մը երբ ծառերու ներքեւէն կ'անցնէինք, մտաները սեղմեցի ձեռքիս մէջ, եղանգներուն ծայրը չբռնեցնի, ուստի վրայ դրէ ու ըսի իրեն թէ սիրեմ կը սիրեմ զինքը։

Վեց ամիս հոգ մայրս ուզեց որ ամուսնանամ։»

Պահ մը կեցաւ երգչին, լեռոյ լուսնոյլեց կէս մը պարպելու ճիգով լարեց մեղմաձայն. «Հասարակաց ալ աղէկ էին. կը խնայէի եւ ընտիր յանձարդներ ունէի։ Աբիկա օրիորդ մը եւ արտնեան մը կ'արժէր։

— Ինչ կը բանէր ձեր կինը, հարցուցի։

— Կար կը կոչեր, պարո՛ն, մէկուն միւսին քով։ Այն ատեն ա՛լ չուզեցի որ ժամանակ կորսնցնէ զիս առաջնորդելով։

Պէտք եղածին չափ կը ճանչնայի ճամբան։

— Զուտակ ունի՞ք։

— Այո՛, պարո՛ն, երեք հատ. մանչ մը որ լինսպանտ է եւ երկու աղջիկ՝ որոնց մէկը ամուսնացած է դարբիի մը հետ, միւսը կ'ապրի մոր հետ։ Խաղալիկ կ'ապ ինք։ Ընթրիքէն լեռոյ լրագիր կամ գիրք մը կ'կարդան ինծի։ տօմինս ալ կը խաղանք։ Երբ եւ յաղթեմ՝ անոնք կը կարդան։ Դերձիներ ալ ունիմ որոնք կուգան զիս տեսնելու. կը խօսակցինք օրուան խնդիրներուն վրայ։ Նայէ՛, այսօր քուլա ասի, գիտէ՞ք, որոնն հոմար, անո՛ր։»

Եկաւ բազուկը ու մատները դպան քովի պատին վրայ փակցուած ազդին։

Օրուան մեծ խնդիրներուն վրայ իր կարծիքը այն ինչ պիտի լայներէր, ընդմիջեցի զինքը։

— Վերջապէս երջանիկ էք։

— Շա՛տ երջանիկ, ազնիւ պարոն, կեանքէս գոհացանալու բան մը չունիմ, որի եւ պարկեշտ կնկան մը ինկայ։ իրաւ որ ծանր խօսք մը չենք զրուցեր։

— Բայց շատ լռգնեցուցիչ է, այնպէս չէ՞, ձեր տարիքին մէջ մարդ։

— Ո՛չ, պարո՛ն, վարժուած եմ, պատասխանեց։ Նախ որ չպիտի կրնայի անգործ կենալ։

Ու դէպ ի ինծի ծռելով քիչ մը, աւելի ցած ձայնով մը ըսաւ.

— Դեռ հարցնցա՞ ազդիկ մը ալ ունիմ, պէտք է զայն ալ ամանցնել միւսին պէս չէ՞...։

. . . . . .

Հիմա, ամէն անգամ որ իրեն հանդիպիմ, կը խօսուտանիք ու միշտ բան մը կուտամ իր աղջկան օժիտին համար։

Զպիտի դարմանամ երբ այս օրերս կանչէ զիս՝ իր առաջին վկան ըլլալու։

Թրգմ. Ա. ՀՈՎԱՍԱՐԵԱՆ

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՋԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Դեպ ի Լիաօ-Եանկ. — Ճապոնեռուն վիճակը.— Բուրոքի զօրավարը.— Զինուորական զուռոդուքիւնները։

Բարիզ 30 յուլիս.— Բուրոքթէքին զօրավարը, Թա-Լինկէ շուրջը կատարուած ռազմական գործողութիւնները սեղեկագրելով կը հաւատայ թէ Ճապոնները այդ կէտէն ոնդին չեն յառաջացած։ Լիաօ-Եանի եւ Թա-Զի-Ֆանի մօտ այն տեսակ դիրքեր կը գրաւեն, որոնց բարձունքներէն կը հսկեն դէպ ի Սի-Մու-Զէնկ տանող հովիտներու վարի կողմին վրայ։ Կ'երեւայ թէ յառաջիկային դէպ ի այդ կէտ կատարուելիք յառաջխաղացութեան համար, միանգամայն թէ՛ Թա-Լինկէն եւ թէ Թա-Զիէն, միմեանցմէ գործողութիւն մը պիտի ըլլայ։ Ճապոնացիներուն մէջտեղի կ'ախորժի այդ կարգի գործողութիւններէն որոնք միւսներն ատեն համանպատակ են, վասն զի կ'օգտուին զուգընթաց մուտք ունեցող ճամբաներէն։ Նաեւ յարձակողական համար բաղմաթիւ զինուորներ հանելու ալ յարմար են բաղդատմամբ հակառակորդին ունեցած զօրութեան։ պատուիրի տակ գտնուող դիրքին վրայ։ Յուլիս 22ին տարուած հետաքննութեամբ հաստատուեցաւ անձնապահներու Ա. կէտարմանին ներկայութիւնը Թա-Լինկի առջեւ։ Ասիկ առաջ Բ. զօրաբանակը տեսնուած էր Թա-Ռանի առջեւ։ ուրեմն անձնապահներու զօրաբանակը երկուքի բաժնուած է, որով Բուրոքի զօրավարը ասոր կէս մասը միայն ունի հիմա։ Այս իրողութիւնն, առերեւոյթս չատ պարզ, կարելի է սա չտեսկան ենթադրութիւնը ընել թէ Բուրոքի զօրավարը իրրեւ գործօն այժ երկուքուս կէս զօրաբանի միայն ունի։ Նաեւ պատահաներ՝ որոնց թիւը յայտնի չէ։ Ուրեմն անոր բանակը պիտի չկրնայ կատարել գլխաւոր ընդհարումը, այլ կարելի եղածին չափ տարածուիլ եւ չրջապատման բապառնալիք մը ընել իրրեւ ցոյց։ (Թան)։

— Լիաօ-Եանկէն յուլիս 29 թուականով հաղորդեալը կը հեռագրեն Թանի.— «Յուլիս 23ին երբ Ռուսները դէպ ի Սի-Գէեան յարձակողական ձեռնարկելու երեւոյթը ունէին, Լիաօ-Եանկի արեւելեան կողմը, Ճապոնները անակնկալ կերպով կը յարձակէին Թա-Զի-Ֆիտի հարաւային կողմի բարձունքներուն եւ վրայեան կը մղէին ռուսական յառաջապահները։ Հետեւեալ օրը Թնդանօթներու բուռն ճակատամարտ մը կատարուեցաւ որ ասոնք հինգ ժամ տեւեց։ Ռուսերուն դիրքերը կը գտնուէին Թա-Զի-Ֆիտէն ուրը քիս լօմէթր հեռուն՝ հարիւր լիսուն մէթր բարձրութեամբ բլուրներու վրայ։ Ռուսերը քիչ կորուստ ունեցան։ Ճապոնական 2 հրետանիներ չատ վնասուած կ'երեւնան։ Զոյն թեւին վրայ, դէպի Թա-Զի Խաղաբներու հրետանիները եւ հետեւակները ալ ընդհարումներ ունեցան։ Ամէն կողմ Ռուսները պահեցին իրենց դիրքերը։ Հետեւեալ օրուան համար մեծ ճակատամարտի մը կը սպասուէր, բայց գիշերը հրաման եկաւ Ռուսերուն որ իրենց գիրքերը թողուն եւ դէպ ի Հայ-Զէնկ քաշուին։ Նահանջը կանոնաւոր կերպով կատարուեցաւ։ Վերջապահները անկարգութիւններ ունեցան։ Հաւանօրէն նահանջին պատճառը այն ըլլալու է թէ Ճապոնները մեծ ոյժ մը ունին Թա-Լինկի կիրճին մէջ եւ կը սպառնան Հայ-Զէնկի։ Հակառակ այդ տեղին եւ Ինարէքի լքուելուն, ուրկէ մեծաքանակ պարար կը բերուէր, Ռուսերուն կացութիւնը ամնպատ չէ։ Լիաօ-Եանկի շուրջը հանխմբումը աւելի լաւագոյն կը նկատուի՝ չատ ընդարձակ գիծի մը վրայ ցրուելէն։ Կ'երեւայ թէ Բուրոքթէքին զօրավարին ծրագիրը կը յարմանկէ։ Արեւելեան կողմը կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ։ Ճապոնները Սիբ-հէեանի բարձունքներուն վրայ կը գտնուին։»

ՄԱՆՉՈՒՐԻՈՅ ՄԷՋ

Թուեկուզներ. — Բուրոքթէքին զօրավարին հեռագիրը. — Ռուսիոյ ընդհանուր բանակեցողը. — Թա-Զէ-Ֆիտոյի ճակատամարտը։

Լիաօ-Եանկ 30 յուլիս.— Հայ-Զէնկի կողմերը անընդատ զգացուցիներ ցոյց տուիլ սկսած են Ռուսերուն դէմ։ Յուլիս 25ի գիշերը Հայ-Զէնկի հիւսիսային կողմը հարիւրի չափ Թաւեկուզներ յարձակեցան Խազանները վրայ։ Թուեկուզները ճամբանական քարտէզներ եւ իրեղէններ թողուցին։

Բեդերսպուրկ. — Սանմանազլուխի պահապանները, վերջերս, յաջողութեամբ եւ մղեցին Թաւեկուզներուն քանի մը յարձակումները՝ Մանչուրիոյ երկաթուղիին դէմ։ Ալեքսիէվ ծովակալը Վլատիվոսթոք կը սպասուի քանի չափ հետեւորդներով։

— Բուրոքթէքին զօրավարը յուլիս 28 թուականով հետեւեալը կը հեռագրէ Զարին.— «Յուլիս 25ին ճարանական երկու վայրերը յառաջացութեան մը ձեռնարկեցին Բաւակոյի հովիտին։ Մեր որսորդ զինուորները կրակ ըրին անոնց վրայ։ Նաեւ մեր մէկ քանի գումարտակներն ալ կռուին։ Թշնամին անկանոն կրակ մը ընկէլ ետքը քաշուեցաւ։ Ճարանները յուլիս 26ի, առաւօտեան ժամ 5ին, Սիաօ-Բան-Զանի եւ Թան-Զի-Ֆանի իրենց երկու մարտկոցները թնդանօթաձգութեան մը սկսան, բայց քիչ ետքը դադրեցուցին։ Հետեւեալ օրը ռուսական որսորդ զինուորներու զօրախումբ մը, Խազանները հետ, ծանրակ մը պարարտաց ճարանական հետեւակ հետազօտիչներու համար, Մանիա-Բաւծոյի հարաւային արեւմտեան կողմը։ Ռուսերը թող տուին որ ճարանները իրենց մօտէն անցնին, եւ հարիւր քայլ հեռուէն սկսան կրակ ընել։ Տասերկու ճարաներ սպանուեցան, քսան հոգի վիրաւորուեցան եւ երկուքը ալ գերի ինկան։ Այս վիրաւորները մէկը ենթապոլ մըն է վիրաւոր եւ միւսն ալ զինուոր մը որ զայն կը տանէր։ Երկուքն ալ անձնապահներու երկրորդ զօրաբանակին կը վերաբերին։ Յուլիս 25ին ռուս հեծելներու խումբ մը հետազօտութիւն մը կատարեց։ Թանասա Բ-Բուծծա գիւղին մօտ այդ զօրախումբին եւ ճարանական հետեւակներու երկու վայրերու միջեւ հրացանձգութիւն մը կատարեցաւ։ Ռուսերէն վիրաւորուեցան Իվանով տեղակալը եւ վեց զինուոր.»

Թոքիօ.— Առաջին զօրաբանակէն առնուած տեղեկութեանց նայելով, Բուրոքթէքին զօրավարը երկու զօրաբաժիններ չարած է Լիաօ-Եանկի արեւելեան կողմը Լիաօ-Զէնկէն Հան-Բա-Լինկ տանող ճամբուն վրայ։ Այդ ճամբան Ֆան-Հօ-Եէնի մէջ կը զուգադիպի Լիաօ-Եանկի մեծ ճամբուն։ Ընդհանուր բանակները հաստատուած է Ֆանկ-Հօ-Եէնի մէջ եւ պահնոն ալ Աս-Բինկ կը զրանուի։ Վերջերս Հսի-Հօ-Եէնէն եւ մրդուած զինուորները համախմբուած են հրամ Հան-Բան-Լինկի մէջ։ Այդ երկու զօրաբաժինները կը պաշպանեն նաեւ ձախ թեւը Աս-Զա -Ֆանի մէջ, ուր կը կա ծուի թէ Բուրոքթէքին զօրավարը պիտի դիմադրէ։

Լոնտոն.— Ճարանի դեսպանատունը հեռաւեալը կը հաղորդէ.— Օգաս զօրավարին մէկ նոր տեղեկագիրը Թոքիօ ժամանեց յայտարարելով թէ դեռի ինկած ռուս սպաներու ըսածին նայելով, Բուրոքթէքին զօրավարը ներկայ էր վերջին ճակատամարտներուն։ Սակայն ու Բանարատովէ զօրավարները վիրաւորուած են։ Ռուսերուն կորուստը երկու հազար հինգ հարիւր է իսկ Ճարաններուն հազար։

Բեդերսպուրկ.— Պատերազմի ռուսական Թղթակիցները կըսեն թէ Թա-Զէ-Ֆիտոյի ճակատամարտն ատեն Ճարանները մեծ դիւրաշարժութիւն ցոյց տուած եւ կատաղեալ արագութեամբ համախմբուած են, առանց երկաթուղիի դիմելու։ Ճարաններուն չրջառիկ չարժմանը հետեւանքով նահանջի հրամանը մինչեւ որ տրուեր է, Ռուսերը ինքզինքն ետ քաշող կը կարծէին, մանաւանդ անոր համար որ մասնաչափ մը տեղ չէին տուած Ճարաններուն հետ կատաղեալ Թնդանօթաձգութեան ատեն։ Ռուսերը կ'ըսեն թէ բլորովի՝ քաշուած են ճարանական երկու հրետանիներ։ Ճակատամարտին վերջին օրը Ռուսական ութ Թնդանօթներ 4,016 ռումբ արձակեր են։ Շատ անգամներ երկու կողմը գիրքնդխառն կռիւ մը ունեցեր են։

ՎԼԱՏԻՎՈՍԹՈՔ

Ռուս նաւաբաժնին արտաւանցները.— Ճարոնի վնասները.— «Արապիա» ոգեկոչեալը.— Սուիցիով ծովակալին տեղեկագիրը։

Թոքիօ. 30 յուլիս.— Վլատիվոսթոքի ռուսական նաւաբաժինը մեկնեցաւ, որով հանգուցեալութիւնը սկսաւ Ճարոնի ափերուն հեղերքին վրայ։ Այդ հատանքին արշաւանքը չատ վնասակար հետեւանքներ ունեցաւ։ Ցունիս տասնէն ի վեր առաջուն լայնած ապրանքները 200000 թոնայի չափ են եւ դրամական կորստան ալ 15 միլիոն ենէն կը հասնի։

Բեդերսպուրկ.— Սքրիպով ծովակալը յուլիս 28 թուականով հետեւեալը կը հեռագրէ Զարին.— «Գերմանական Արապիա չոգենաւը զոր իմ յանձնարարեցս յուլիս 22ին բռնած էին Եոքոհամայի հիւսիսային կողմէ հարիւր մղոն հեռուն, այսօր, Վլատիվոսթոք ժամանեց անկում Վլատիոլավլէվի հրամանատարութեամբ։ Այդ չոգենաւին մէջ գտնուած թուղթերը քննելով հաստատեցի թէ բեռներուն մէջ կան երկաթուղիի 1200 թոնս իրեղէն, որոնք Եոքոհամայի, Քապէի եւ Նագասքիի ճարանական նաւահանգիստները կը տարուէին. նաեւ 20,500 պարկ ալիւր։ Այդ բոլոր պատերազմի արգիլեալ նիւթ ըլլալով. նէսէն դեր-նավակը այդ չոգենաւը առաջնորդեց ամէնէն մօտ գտնուած ռուսական նաւահանգիստը, քննուելու համար գրաւմանց դատարանին կողմէ։ Արապիա 7500 թոնս տարողութիւն ունի։ 1901ին շինուած է եւ կը վերաբերի Համպուրկ-Ամերիքա Ընկերութեան, սակայն ամերիկեան Բարթելէնա Ընկերութեան կողմէ վարձուած է երեսուներկուս Ամերիկայի, Ճարոնի եւ Մոլրագոյն Արեւելքի քանի մը նաւահանգիստներուն մէջ։»

Թոքիօ.— Վլատիվոսթոքի յանձնարարակները, այս առաւ, կը գտնուէին Իլուէն եւ Օգուէն անցնող գիծի մը հարաւային կողմը։ Կը կարծուէր թէ ռուսական յանձնարարակները հոսանքին մղուած են։

Ցարանիսթոր.— Թոքիոյէն կը հեռագրեն Ցարանիսթորէր Զայթունկի թէ Վլատիվոսթոքի նաւարաժինը մօտ գտնուելուն հետեւանքով մտահոգութիւն կը տիրէ քանի մը նաւերու մասին, որոնք մրնչու հիմա նաւարանով մտահոգ

Տրապիզոն ճամբայ ելեր է՝ զօրքանակին կեդրոնը Երզնկա դառնալու համար։

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.— Իգսամ հետեւեալը կ'ուղարկէ Նոյ Ֆրայէ Բրեսսէէն.— «Մանասթիրի նահանգը գտնուող մեր Թրեբիզոնդ նահանգին բարձրաստիճան պաշտօնատարներէն մէկին հետ ունեցած տեսակցութիւնը սա պէս կը պատմէ.— «Նահանգին պաշտօնատարներէն մէկը դիս ընդունելով եւ տեղական կացութեան վրայ կարեւոր ճշմարտութիւններ հաղորդելով ըսաւ.— «Երկրին անդորրութիւնը վերջվելու խավարարական նպատակով ասկէ առաջ կազմուած ասպատակներու խումբերուն բոլոր կազմակերպութիւնները բնաջինջ եղան։ Բարեկարգութեան գործը սքանչելի եւ փայլուն կերպով կը կատարուի։ Ոստիկանութեան պաշտօնեաները մեծ լրջութեամբ կը կատարեն իրենց պարտականութիւնները։ Բումէլիի նահանգը մէջ ձեռք առնուած բարւոք միջոցները պէտք եղածին պէս կը նպաստեն հասարակաց կանոնաւորութեան ու բարեկարգութեան։»

— Մանասթիրի գաւառական թերթը կը ծանուցանէ թէ նահանգին ոստիկանիներու կեդրոնական վարչին լիսնապետներէն Բամազան ադայի աստիճանը բարձրացած եւ Լիգապի ոսկի չքադրամի արժանացած է՝ աւագակներ հալածելու ատիւ բարւոք ծառայութիւններ մատուցած ըլլալուն համար նաեւ անոր հրամանին տակ գտնուած քանի մը ոստիկան-զինուորներու ալ Լիգապի արծաթ չքադրամ եւ մէկ ոսկեթաղեակ չափ դրամական պարգեւներ տրուած են։

— Աւազաձներու հետ կատարուած ընդհարումներու պահուն մեռած երկու ոստիկան-զինուորներու ընտանիքներուն ալ հաղարական դրշ.ի դրամական պարգեւ տրուած է։

— Պուլկար փախստականներէն երեսուն երեք հոգի ալ իրենց տեղերը վերադարձած են Բումէլիի նահանգը մէջ։

ՏԱՐ-ԻՒԼ-ԽԱՑԻՐԻՆ մէջ ամէն տեսակ նոր ձեւ կօշիկներ պատրաստելու համար հարկ եղած գործիքները պիտի գնուին եւ ճարտար վարպետներ պաշտօնի պիտի կոչուին իրենց ուսուցիչ։ Պատրաստուած կօշիկներն ալ մասնաւոր տեղ մը պիտի ցուցադրուին՝ վաճառուելու համար։

Պ. ՊԷՐԻՒ, Հանրային Պարտքի Վարչական Խորհուրդին նախագահը, որ Բարիզ կը գտնուէր, երէկ կ. Պոլիս դարձաւ Ա. Բրուելեան Ճեպընթացով։

ՊԷՐԼԻՆի պարսկական դեսպանատան խորհրդական Միրզա Յովհաննէս խան որ արձակուրդով կ. Պոլիս կը գտնուէր, եւ երէկ Պէրլին վերադարձաւ Բէօռթէնեէի շոգենաւով։ կ. Պոլսոյ դեսպանատան բոլոր պաշտօնեաները մինչեւ շոգենաւ երթալով ողջերթ մաղթեցին։

ՀԱՎԱԼԷՆԵՐԸ.— Կայս. Իրաք մը, կ'ըսէ Իգսամ, հրամայեց որ ասկէ վերջը հավալներու վճարումը եւ անկանոն հատուցումներով նահանգներու հասոյթները աչնչացնելով, կեդրոնացուցման դրութիւնը պահպանուի եւ հավալներու համար բնաւ վճարում չըլլայ։ Նաեւ ցուցակ մը պատրաստելով կայս. Պալատ մատուցաւ՝ նշանակելով թէ մինչեւ հիմա ոչխարի տուրքէն ո՛րքան գանձում կատարուած է, ատոր ո՛րքանը ի՛նչ կերպով ծախսուած եւ ո՛րքանը մնացած է։

ՀԷՐԼԷԲԻի կայս. գործարանին քիմիագէտ հաղարապետ Օսման պէյ որ Դերմանիա ղրկուած էր ներկերու պատրաստութեան մասին ուսումնասիրութիւն կատարելու, վերադարձաւ։ Հէրէքէի կայս. գործարանին մօտ քիմիական աշխատանոց մը հաստատելու, ուր ներկի պատրաստութեան թէ՛ տեսակները եւ թէ գործնականը կ'ուսանուի։

ՀԱՊԷՇ պատուիրակութիւնը, երէկ, օտար հիւրերու հիւրամեծար Ամէտ Ալի փաշայի ապարանքը գնաց եւ ներկայ գտնուելու տրուած սեղանի մը։

ԷՐԶՐՈՒՄԻ մէջ օգոստոս 29ի կիրակի օրը ձիարշաւ մը պիտի կատարուի։

ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ քննիչ յանձնաժողովին անդամ Ֆէրիդ Հասան Ռիզա փաշա, տօրի գիւղերը, որսի հիւանդութենէ մեռաւ։ Պոլսոյ Էթեմէմէդ Թաղի իր բնակարանին մէջ։

ՄԱՆԻՍԱՑԷՆ կը գրեն թէ անցեալ կիրակի Սուլթան Ճամիի մօտ հրդեհ ծագեր է հարիւր սենեակոց խոշոր ապարանքէ մը։ Թէ՛ այդ չէնքը եւ թէ կիսը գտնուած յոյն բոզաքանչներու վարժարանը եւ դիմացը գտնուած տուն մը այրեր են։ Ապարանքին մէկ մասին մէջ կը գտնուէր Շեմսէդիրիֆան վարժարանը։ Մօտակայ քաղաքներէն ջրհաններ ղրկուեր են երկաթուղիով։

ԹՈՐԱՍԻ նախորդ կառավարիչ Մէհմէտ Շեվզը էֆ.ի 2250 ղրուշ յատկացուցաւ՝ իբրեւ անպաշտօն վճարի ամսավարձ։

ՔՈՒԼԷՐԱ.— Պաշտօնով Հալեպ գրասենեակ գնդապետ Տօքդ. Յովհաննէս պէյի նախագահութեամբ բժշկական մարմին մը Պաղտատ ու Պասրա պիտի երթայ՝ այդ նահանգներուն մէջ ծագած քոլերային ճարակմանը դէմ հարկ եղած միջոցները ձեռք առնելու համար։

— Պասրայի նահանգին Նէֆիա գաւառին մէջ մայիսի սկիզբէն մինչեւ հիմա քոլերայէ 746 մահեր պատահեր են, սակայն ձեռք առնուած միջոցներուն շնորհիւ հիւանդութիւնը բաւական թեթեւցած է։

ԽԱՂՈՂ.— Իզմիրի լրագիրները կ'ըսեն թէ խաղողի բերքը 500,000 կենտինար կ'ենթադրուի, սակայն հիւսիսային չոր հովը եթէ չբունակէ, ատկէ պակաս պիտի ըլայ։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.— Յուլիս 12էն 18 կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 228, որոնց 1ը՝ կարմրախտ, 1ը՝ հալոցութիւն. 5ը՝ ծաղկախտ, 8ը՝ թիֆոյէ 6.՝ չէչէղական գորտաններու եւ թիւնոտ թիւններէ եւ միւսներն ալ զանազան ախտե է։

ԳԻՒՂԱՅԻՆ ԵՒ ՁԻՆ.— Իզմիրի լրագիրները կը պատմեն գիւղացիի մը գլխուն եկած օտարոտը.— Ձէյմէ գաւառակին մէջ գիւղացի մը օր մը առաջ իմանալով որ ասանորդի պաշտօնեաները պիտի գան, բաւական մասնեց այդ տուրքէն ազատելու համար եւ վերջապէս միջոցը գտաւ։ Առաուն կանուխ ելաւ եւ տրոնի մէջ գտնուած բոլոր ամբարկները որոնք հասնցած էին, հաւաքեց, կողովներու մէջ դրաւ եւ ձիուն բեռցուց. յետոյ ձիւն հոս սկսաւ ծավեզերքէն ուրիշ գիւղ մը երթալ։ Օգը գեղեցիկ էր եւ ծովը հանդարտ. գիւղացին ուզեց լոգանալ. ուստի հանուեցաւ, հագուստները ձիուն վրայ դրաւ, ձին տեղ մը կապեց եւ ինքն ալ ծովը մտաւ. բաւական լոգնալէ ետքվանալէ եաքը, ցամաք ելաւ եւ ձիուն մօտ գնաց. բայց ձին իր տեղը մերկ վիճակի մէջ տեսած չըլլալով, ատկէ խրտնեցաւ եւ սանձը խզեց ու փախաւ։ Գիւղացին, անհանգիստ ճամբան կտրելու համար, ուրիշ տեղերէ տնցնելով ճամբան բերանը կեցաւ. նոյն պահուն ուրիշ գիւղացի մը տասանորդէ փոխցուցած արմատքները ձիու մը բեռցած եւ ինքն ալ հեծած կ'երթար։ Առաջին գիւղացին այդ ձին իրենը կարծելով լանկարծ վրան լարձակեցաւ, սակայն ձին խրտչեցաւ, հեծնելը վար նետեց եւ սկսաւ դէպ ի քաղաք փախչիլ։ Երկու գիւղացիները կռուի բռնուեցան։ Զիրերը քաղաք մտնելուն դէմերը տեսան ու բռնեցին։ Վերջապէս երկու գիւղացիներն ալ ձերբակալուելով հասատուեցան թէ տասանորդէ ապտուած փոխցուցած են, որով օրինական գործողութիւնները կատարուեցան անոնց նկատմամբ։

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ՕՍՄ. ՀԱՆՐԱՑԻՆ ՊԱՐՏՔԻ

ԱԶԴ.—1890ի 4% Բրիւ.ի թէ Օսմ. պարտաթուղթերու տէրերուն կը ծանուցուի թէ նոյն պարտաթուղթերու 28րդ վճարականութիւնը տեղի պիտի ունենայ 1904 31/13 օգոստ.ին Օսմ. Հանր. Պարտքի Վարչութեան մէջ, Պոլիս, Ճիղալոզլու փողոց։ 1-6

* *

ԱԶԴ.—1890ի 4% Օսմանլիէ Օսմ. պարտաթուղթի տէրերուն կը ծանուցուի թէ նոյն պարտաթուղթերուն 29րդ վճարականութիւնը պիտի կատարուի 1904 31/13 օգոստ.ին Հանր. Պարտքի Վարչութեան մէջ, Պոլիս, Ճըղալոզլու փողոց։

Կ. Պոլիս, 19/1 օգոստ. 1904 1-6

Օսմ՝ Աշխարհս լուսագրոյ տակուի դեղը։

ՊԱՏԻՐԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Քաղաքական Ժողովը թէեւ ի նիստ հրաւիրուած էր այսօրուան համար, բայց երկու անդամներ միայն ներկայ գտնուելուն, տեղի չունեցաւ։

—Ս. Պարիզեանց հոր անուան ասանխմբութեան առթիւ Ազգ. Պարիզեանցի մէջ կատարուած ընդունելութիւնները ծանուցինք երէկի թիւով։ Շնորհաւորական այցելութիւնները չարունակուեցան մինչեւ իրիկուն եկեղեցականներու և ծանօթ ազգայիներու կողմէ։

Դատական Բարձր. Նախարարին կողմէ Սէրվիթ պէյ եկած էր Պարիզեանցին ի շնորհաւորութիւն։ Ոստիկանութեան Բարձր. Նախարարը շնորհաւորական այցեռնս ղրկած էր։

Հայ-Հռոմէականաց Պարիզեանցին կողմէ Տ. Ներսէս եպիսկ. Ճնորհաւոր, իր հետ ունենալով Ճամճեան Վ.ը, Ցունաց Պարիզեանցի կողմէ Արիմանիարիս մը, Պուլկարաց Էկզարքին փոխանորդը՝ Դոբուշէհեասիին հետ եւ Հայ Բողոքականաց ազգապետ Վսեմ. Յակոբ էֆ. Պոյանեան՝ Պարիզեանցի դալով, շնորհաւորեցին Ս. Պարիզեանցին ասնախմբութիւնը եւ արժանավայել մեծարանօք ընդունուեցան։

Կրօն. Ժողովի անդամներէն զատ, ուրանց անունները լիշեցինք երէկ, յոլովդաբար շնորհաւորութեան եկան նաեւ Երուսաղէմի Պատր. Փոխանորդ Տ. Դէորգ եպիսկ. Երէցեան, ինչպէս նաեւ Տ. Տիմոթէոս, Տ. Ներսէս եւ Տ. Եղնիկ եպիսկոպոսները։ Բազ. Ժողովէն՝ Տիգրան էֆ. Եսայեանեան, Գրիգոր էֆ. Խաչատեան, Մինրան էֆ. Սեթեան, Սեպուհ էֆ. Տէմիրճիպաշեան եւ Տիգրան էֆ. Տէր Ներսէսեան։

Տ. Հմայեակ եպիսկ. Կղզիէն հեռագրաւ յայտնած էր իր շնորհաւորութիւնները Ս. Պարիզեանցին։ Շնորհաւորական այցեռնս ղրկած էին Վսեմ. Ունճեան էֆէնտիք, Պարիկ էֆ. Կիւլպենկեան, Գրիգոր Խան Շամամեան եւ ուրիշ անձնաւորութիւններ։

Գաւառներէն ու զանազան կողմերէ շնորհաւորական բազմաթիւ հեռագրեր հասան երէկ մինչեւ իրիկուն Պարիզեանցին։ Ասոնց մէջէն լիշենք մասնաւորապէս, Կիւրեղեան Ս. Կաթողիկոսին եւ Երուսաղէմի Ս. Պարիզեանցին հեռագիրները։ Կիւրեղեան Ս. Կաթողիկոսին հեռագիրը թուագրուած էր Այնթապէն, ուսկից կը հեռաւորուի թէ Ն. Սրբազնութիւնը շարունակելով իր հովանաւորական այցելութիւնը՝ այդ քաղաքը հասեր է։

—Կրօն. Ժողովը գումարուեցաւ երէկ Պատրիարքարանի մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին եւ ասնենպատութեամբ Տ. Գրիգորիս արք.ի։ Ներկայ էին Տ. Գաբրիէլ եւ Տ. Եղիշէ Սրբազաններն ու երեք քահանաները.—1. Բաղէշի առաջնորդ Տ. Եղնիկ Ծ. Վ.ի տեղեկագրին վրայ Ժողովը նկատի առնելով տեղւոյն Տ. Յովհաննէս քահ.ի ոնվայել տարքը, երկաբարանութիւնը դատապարտեց զայն։ — 2. Տ. Կարապետ Վ. Մկրտիչեան դարձեալ պաշտօն կը խնդրէր։ Ժողովը որոշեց լիւսալը զրկել ի Կրեսէ, իսկ Տրապէզոնի Տ. Շիղոն քահանան ալ՝ Գոնիէ։ — 3. Գասարգիւղի Ս. Թագաւոր եկեղեցիին համար Գարեգին էֆ. Զազմազեան Ս. Ատաւուծածնի վերափոխման պատկեր մը նուիրած ըլլալով, Ժողովոյ ներկայացուած էր։ Ժողովը համաձայն դատելով Հայ. Ս. եկեղեցւոյ դասաւորեան եւ տիպի, արտաքնոց տնոր օգտէն։ Ժողովը ասոնցմէ զատ զրաղեցաւ նաեւ կարգ մը ամսական խնդիրներով։

— Բազ. Ժողովի ատենապետ Տիգրան էֆ. Եսայեանեան երէկ Եռուսաղէմ մեկնելով, երեկոյ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Երէցեան Սրբազանին հետ։ Երուսաղէմի միաբանական գործերուն վրայ։ Գէորգ էֆ. Ասլանեան եւս երէկ փոխադարձ այցելութիւն տուաւ Երուսաղէմի Պատր. Փոխանորդին։

— Երուսաղէմէն կը գրեն թէ կարապետ էֆ. Մաշատուրեան յուլիս 7ին ընդունուեր է կառավարիչ Վսեմ. Քեամիլ պէյի կողմէ եւ տեսակցութեան միջոցին բացատրեր է Պատրիարքարանի կողմէ կարգուած քննիչ-պատուիրակներուն պաշտօնին հանգամանքն ու սահմանը որ հաշուական գործին չուրջը կը դառնայ։ Խաչատուրեան էֆ. յայտարարեր է թէ ամբողջ միաբանութիւնը երախտապարտ կ'զգայ ինքզինքը Ն. Կ. Վեհափառութեան։ Որուն արեւշատութեանը համար աղօթող է միշտ։ Միաբանութիւնը շնորհապարտ է նաեւ կառավարիչ պէյին պաշտպանութեանը համար։ Վսեմ. Քեամիլ պէյ տեղեկութիւն հարցուցեր է նաեւ լուսարարպետի դպրոցի մասին եւ Խաչատուրեան էֆ. ասուեր է հարկ եղած լուսաբանութիւնը։

— Կ'իմանանք թէ Բանկոլթիի Վիէննական վարժարանին ժրաջան տնտեսը Հ. Դաբրիէլ Ծ. Վ. Մէնէվիշեան հրաժարական տուեր է այդ պաշտօնէն եւ մտադիր է Վիէննայի վանքը երթալ՝ գրական ու մասնագրական աշխատութիւններով զբաղելու համար։

— Սպէրի (Երզրում) առաջ. փոխանորդ Տ. Կարիւն Վ.ի մասին գտնուած կալենդարի գրեր հասած են Պատրիարքարան՝ տեղւոյն պաշտօնական մարմիններուն կողմէ։ Տ. Կարիւն Վ. իր պաշտօնատեղին հասնելէն ի վեր գնահատելի գործունէութիւն մը ցուցուցեր է տեղւոյն եկեղեցական եւ կրթական գործերուն բարւոք կազմակերպութեանը համար, կրօն. եւ Բազ. Ժողովներ ընտրելով ասելսն. ու Թազ. Խորհուրդներ կազմելով։

— Կիւրինէն կը գրեն մեզ յուլիս 8 թուով.— «Միներ առաջ, ինչպէս օրագրերը ծանուցին, Կիւրինի առաջն. ընտրութիւնը կատարուեցաւ յանձնակարգահամ եպիսկ. Կիւլկեոյ Ս. Կաթողիկոսը փութկոտութիւնն ունեցաւ Սրբազանին պաշտօնը վաւերացնող Կայս. Պէրատն ալ ստանալու։ Ս. Սրբազան Սրբազան իր բարեյօժարութիւնը ցոյց տուաւ, դրկանապէս, չունենալով տեղւոյ կամ պաշտօնի նախասիրութիւնը. հետեւաբար ընդ փոյթ ուղեւորեցաւ իր պաշտօնատեղին՝ Սըվազի կուսակալին այց մը տալէ յետոյ։ Կիւրինի ժողովուրդը սիրալիր ընդունելութիւն մը ըրաւ Սրբազանին։ Այն ինչ Սըվազէն մեկնելը ծանուցանող հեռագիրը հասաւ՝ քաղաքիս պատուոր ազգայիները իրենց հետ առած Առաջն. Տեղապահ Հայրը եւ Կաթողիկոսական Ա. Թեռակալը, դիմաւորելու փութային մինչեւ Մանճըլէզ կոչուած գիւղը, որ գրեթէ Կիւրինէն 9 ժամ հեռաւորութեամբ ձորամէջի մը վրայ կառուցուած գեղեցկագեղ գիւղ մըն է։ Հետեւեալ օրը, ամէն օր, ձեր թէ ողոյ, ուսուցիչ թէ ուսանող, պարտաւորեցան եւ բազմութիւն մը 4-5 ժամ հեռաւորութեամբ ամենք հեռի, ամենք ձիու վրայ, դիմաւորելու փութային։ Դպրոցի ուսանողները գրեթէ երեք քառորդ ժամու չափ տեղ դացին, Սրբազանին տնուան ձօնուած մասնաւոր երգը նուագելով։ Յուլիս 2 ուրբաթ օր ժամ ինին Սրբազանը Կիւրին մտաւ եւ ուղղակի առաջնորդարանը եկեղեցի, ուր իմաստալից ոյլ հակիրճ բանախօսութիւն մը արտասանեց, օրհնելով Կիւրինի ժողովուրդը, բարեմաղթութիւններ ընելով Վեհ. Սուլթանին արեւշատութեանը համար։ Յետոյ եկեղեցիներուն մէջ կատարուեցան երկու ճառեր՝ Սրբազանին ուղղուած, որոնց մէջ, ի մէջ այլոց, պարզուած էին Կիւրինցիներուն ունեցած հոգեւորական, դպրոցական եւ բարոյական բազմապանծ պէտքերը։ Սրբազանը ուշի ուշով ունկնդրելէ յետոյ գրութիւնները, հոգեւոր սփոփանքի խօսքեր ըրաւ։ Ժամերգութեանց ատարաստէն յետոյ, Սրբազանը առաջնորդարանը իր բնակարանը, որ եկեղեցիէն հինգ վայրկեանի չափ հեռաւ՝ օդասուն տեղ մըն է, պտղալից պարտէզներով շրջապատուած։ Ի դէպ է այս առթիւ լիշել թէ Սրբազանին յատկացուած այդ չէնքը իր շատ մը կողմերով անյարմար է։ Անհրաժեշտ է ատ-

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԵՆՍ ՏԵՂԵՐՈՒՆԵՐՈՒՆ)

ՊՈՒՏԻՆ ԵՒ ՃԱՊՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՆԱՒԵՐ ԴՐԱՒՈՒԱԾ

ԼՈՆՏՈՆ, 2 օգոստոս.— Թոքիոյէն կը հեռագրեն Տէյլի Թելեկրաֆի.— Ասաեկի լրագիրը տեղեկութիւն մը կը հրատարակէ թէ երկու խոշոր շոգենաւեր, օշ-զինուորական բազմաթիւ ուղեւորներով եւ ռուսական թորփիլոնաւի մը ուղեկցութեամբ, յուլիս 24ին Բոր-Արթուրի նաւահանգիստէն դուրս ելեր են մշուշէն օգտուելով, սակ ի ն ճապոնական թորփիլոնաւոր մը զանոնք տեսեր է, որմէ այդ նաւերը սպիտակ դրօշ պարզեր են։ Ատոր վրայ ճապոնները զանոնք տարեր են իրենց նաւային գործարանութեանց խարիսխը։ Ռուսական թորփիլոնաւոն ալ գըրաւուեր է։

ՆԱԻԱՅԻՆ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԵՐԵՔ ՆԱՒԵՐ ԸՆԿՂՄՈՒՆ

ԹՈՐԻՕ.— Թոկիօ ծովակալին մէկ տեղեկագիրը կը հաստատէ յուլիս 24ին ռուսական ու ճապոնական թորփիլոնաւերու մէջեւ կատարուած ճակատամարտը։ Կ'ըսէ թէ մշուշին հետեւանքով կռիւի չէ եղած հասկնալ այդ ընդհարումին արդիւնքը, բայց կը յարէ թէ ատոյգ կռիւ մը Զինուցիներու կողմէ տարածուած այն զրոյցը, որուն համաձայն ռուսական երեք թորփիլոնաւեր ընկղմած են։

ՆԻՒՇ-ԶՈՒԱՆԳ.—Զրոյցի մը նայելով ռուսական Սիվուչ թնդանօթակիրը խորտակուեր է Լիսոյի վրայ։ Հայ-Զէնկի ուղղութեամբ բաւական թնդանօթաձգութեան մը ձայները կը լսուին։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

ԼՈՆՏՈՆ.—Ռիվէր կ'իմանայ Բեդերպուրկէն թէ տեղւոյն անգլիական դեսպանը տակաւին որ եւ է պատասխան չէ ստացած ռուս կառավարութենէն՝ Նայթ-Քոմանտր շոգենաւին ընկղմելու խնդրոյն համար։ Նոյն հեռագիրը կը յարէ թէ պատճառ մը չկայ հեռագրելու թէ Անգլիոյ դեսպանին տրուած պատասխանները անկեղծութեամբ պիտի չդրծադրուին։ Նայթ-Քոմանտրի գործին հետեւանքով Սքրիլսլով ծովակալը նոր հրահանգներ պիտի ստանայ։

ԲԵՐԼԻՆԻ.— (Պաշտօնական). — Վլատիվոսթոքի նաւատորմին կողմէ, Եչէն ծովակալին հրամանատարութեամբ, կատարուած նաւերու գրաւման մասին Սքրիլսլով ծովակալը հեռագրեց իր տեղեկագիրը։ Սքրիլսլով ծովակալը կ'ըսէ թէ գրաւեալ նաւերուն մէջ կան Արապիա, Նայթ-Քոմանտր եւ գերմանական Լիա։ Առանց երկու վերջինները, պատերազմի արդիւնքով նիւթ բերած ըլլալով, օրինաւորապէս գրաւուելիք նկատուեր ու ընկղմեր են, վասն զի անկարելի էր զանոնք ռուսական նաւահանգիստ մը տանիլ։ Անոնց մէջ գտնուող մարդերը ազատուեր են։ Նայթ-Քոմանտրը չորրորդ անգամ թնդանօթ արձակուելէն ետքը մրոյն կեցեր է։

—Պաշտօնական զեկոյց մը որ Մալաֆա շոգենաւին գործին պատմութիւն կ'ընէ, կը յայտարարէ թէ նոյն շոգենաւին ետ տրուելէն, որ տեղի ունեցաւ Անգլիոյ այն յայտարարութեան վրայ թէ բեռը բրիտանական պետութեան կը վերաբերի, պէտք չէ հետեւցնել որ Ռուսիա պիտի լքանէ իր մտադրութիւնը՝ իր յանձնարակներուն կամ ընդհանուր կերպով մարտանաւերուն միջոցաւ թաղ չտալու որ ձեռնի ի նպատակ արգիլում նիւթեր փոխադրուին։

ՅԱՄԱՔԻ ՎԻՐԱՑ

ԲԱՐԻԶ.—Էֆս տր Բառի Բեդերպուրկէն լուր առած է թէ ռուսական առաջին զօրամասը որ հիմա Լիսո-Եանկի մէջ համախմբուած է, յառաջիկայ շաբաթ Վլատիվոսթոք պիտի երթայ՝ հանանդի ոյժը աւելցնելու համար։

—Թոքիոյէն կը հեռագրեն Բրքի Բառիզիեն.—«Կը հաստատուի թէ ճապոնական յառաջապահները Մուքէնի մօտ տեսնուեր են։»

ԹՈՐԻՕ.—Ռիվէր կը ծանուցանէ թէ Նրկու օրուան ճակատամարտ մը եղաւ Բուլթքի զօրավարը լաղթեր է Ռուսներուն Եալուլիքիի եւ Ճանցելինի մօտ։ Ռիվէրի ուրիշ մէկ հեռագիրը կ'ըսէ.—Կը ծանուցուի թէ Ճապոնները, երեք օր առաջ կատարի ճակատամարտ մը եաքը, դրաւեր են Շանթիքանը, Բարթ-Արթուրի մօտ կարեւոր դիրք մը։

—Նոյն հեռագիրը կը յարէ թէ Բուլթքի զօրավարը, մանրամասնութիւններ հեռագրելով Բուլալ ինցուի եւ Ճանքուլինկի մօտ՝ Մու-Թիէն-Լինկի արեւմտեան կողմը եւ Լիսո-Եանկէն 25 փարսախ դէպի Արեւելք կատարուած ճակատամարտներուն վրայ կ'ըսէ թէ Ռուսները հոն երկուքի ու կէս զօրաբաժին ունէին (Այս վերջինը Բուլալ ինցուի մօտ)։ Յուլիս 31ի իրիկունը ռուսական երկու թեւերը արդէն պարտուած էին, բայց Ռուսները տակաւին զօրաւոր դիրքերու տիրելով, Ճապոնները հետեւեալ օրը նորէն յարձակեցան։ Ռուսները առաջ վրայ եւ ետ մղուեցան իրենց դիրքերէն։ Ճապոնները զանոնք հալածելով բազմաթիւ գերիներ գրաւեր են։

ԲԵՐԼԻՍՊՈՒՐԿ.— Սեպտեմբերի զօրավարը կը հեռագրէ Ռուսիոյ ընդհանուր սպայակոյտին թէ Սայ-Մա-Ցէ-Լիսո-Եանկի շրջանակին մէջ յուլիս 31ին Ռուսները եւս քաշուեր են Եանցելինի կիրճին ետեւը։ Ցէնկ-Հանկ-Զէնկ-Հայ-Զէնկի շրջանակին մէջ Ռուսները դիմադրեցին ճապոնական երկու յարձակումներու։ Ռուսերէն երկու սպայ ու 26 զինուոր մեռեր եւ երեք սպայ ու 26 զինուոր ալ վիրաւորուեր են։ Դարձեալ այդ տեղերը յուլիս 31ին ճապոնները Ռուսերուն վերջապահներուն վրայ յարձակելով կիրճ մը գրաւեր են։ Ա.դ ճակատամարտին մէջ ալ Ռուսերէն հինգ սպայ ու 40 զինուոր վիրաւորուեր են։

ՄՈՒԿՏԷՆ.— Ա.եքսիէվ ծովակալը Խարպին ուղեւորեցաւ, ուրկէ Վլատիվոսթոք պիտի երթայ։

ԲԵՐԼԻՍՊՈՒՐԿ.— Պ. Վիթէ վերադարձաւ։

ՀՌՈՄ.— Վատիկանի ֆրանսական գործակատար Պ. ոը Բուրսէլ դեռ Հռոմէն ճամբայ չէ ելած, բայց վայրկեանէ վայրկեան մեկնելու հրամանին կը սպասէ։

ԻՍՄԱԻԼԻԱ.— Յուլիս 21էն 31 Սուէզի ջրանցքէն անցած նաւերուն թիւն է 120 եւ գոյացած հասոյթը՝ 3,430,000 ֆր.։

(ԱԺԵՆՍ ՆԱՍԻՈՆԱԼ)

ԼՈՆՏՈՆ, 2 օգոստոս.— Յուլիս 31ի ճակատամարտին մէջ որ կատարուեցաւ Ան-Բինկի արեւելեան կողմը, եւ օգոստոս 1ին Հայ-Զէնկի հարաւային կողմը կատարուած ճակատամարտներուն մէջ Ռուսերուն կորուստը շատ մեծ է։ Ռուսները Թաղուցին իրենց բոլոր դիրքերը եւ դէպի Լիսո-Եանկ քաշուեցան ուր մեծ ճակատամարտ մը Ֆոտալուտ է։ Բուրքի զօրավարը բազմաթիւ զինուոր կը համախմբէ Լիսո-Եանկը գրաւելու համար։

ԲԵՐԼԻՍՊՈՒՐԿ.— Կը ծանուցուի թէ Նէքոլայէվիչ մեծ դուքսին պաշտպանները՝ նոր բանակ մը կազմելու համար։

ԱԶԳ. ԿԵՂՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ԱԶԳ.— Ազգ. Կեդրոնական վարժարանի խնամակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ վարժարանին նոր տարեշրջանը կը սկսի յառաջիկայ սեպտեմբեր 1ին։ Ա. կարգը մտնել փափաքող աշակերտները կը հրաւիրուին ներկայանալ Դալաթիոյ խորհրդարանը ամէն օր մինչեւ ժամը 3 ու կէս (Ը. Թ.), տրաձանագրուելու եւ ստանալու համար մարց քննութեանց ծրագիրը։ Պատ. Ուսումնական Խորհրդոյ կողմէ վկայուած շրջանաւարտները առանց քննութեան կ'ընդունուին։

Մարց քննութիւնները պիտի կատարուին յառաջիկայ օգոստոս 27 ուրբաթ եւ 28 շաբաթ օրերը, ժամը 2ին (Ը.Թ.)։

Իսկ կեդր. Նախակրթարանի բացումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ օգոստոս 23 բ. օր. հետեւեալ կը հրաւիրուին թէ՛ հին եւ թէ նոր գալիք աշակերտները մինչեւ նոյն օր, ամէն առաւօտ, ներկայանալ Դալաթիոյ խորհրդարանը, արձանագրուելու համար։

2-6 Խնամակալութիւն

17 յուլիս 1904 Դալաթիա

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

Օգոստոսի 15 օրուան հաշուեկարգաբրամը կատարուելով 100 իւնիֆիէի 8½ դրուշ եւ երկաթուղիի հարին 21¼ անդր. ռեքոր. տրուցուեցաւ։

ՓԱՆՈՒՄ 20 Յուլիս

Օսմ. Ֆանսիրիսի Միացեալ	Ս. Ռ.	92	08
Ամէնէն բարձր գին	»	92	18
Ամէնէն վար գին	»	92	02
Բումէլիի երկաթուղի զոց.	ֆր.	120	—
Ամէնէն բարձր գին	»	120	25
Ամէնէն վար գին	»	120	87

ԲԱՆՈՒՄ 21 Յուլիս

Օսմ. Ֆանսիրիսի Միացեալ	ֆ. Ռ.	92	10
Բումէլիի երկաթուղի	ֆր.	120	12
Շիրքէթիի Խալիսի		29	—
Օսմանկի		—	—
Ռէզի		—	—
Օսմ. Գանք		—	—
Ցունական պանրա		421	—
Տէրբզզ		245	—
Օսմ. Գաղտ. Ընկ.		4	20
Բրամուէյ բաժնեթուղթ		6	02
» մուլեանս		2	02
» պարտատոմս զմ		491	—
Քարաֆ Ռ. Գալաթ		511	50
Թրանսվալ		92	—
Գրեթի Ֆոնսիէ Լիթրսիէն Ա		279	50
» » » Բ		265	50
Լավրիոյ		48	50
Անատոլի երկաթուղի բաժնեթուղթ		11	50
» պարտատոմս	«	525	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ընդ.	—	—
» » » չէք	»	109	15
Բարիզ » »	ֆր.	22	07½
» » » չէք	»	—	—
Գերլին մնտրկոս չէք	մարկ	19	70
Վիէննա չէք	ֆրոր.	21	91

ԴՐԱՄԱՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔը

20 ֆրանկնոց	Ընդ.	87	07
Անկլիական ոսկի	»	109	30
Բոլ եմէէրնալ	»	89	20
Ֆրանկ	»	21	05
Մէճիտիէ արծաթ	»	106	02
Մէճիտիէ	»	—	—
Բուլգի Ցղնարամ	Ս. Ռ.	9	60

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 2 Օգոստոս

Անգլիական Ֆանսիրիսի		93	06
Միացեալ պարամ)	բաց.	94	25
	զոց.	94	50
Օսմանեան Գանք		12	75
Թուրքական (1858-1888)		91	50
Հելլենական 6 %		45	—
» Մաքսոյ		46	50
Գուլկարական 1892		92	—
Իզմիրսկէն Անտիֆէ		104	75
Ճարտնական %		54	50
Արքանավայ		3	63
Շարքէտ		11	37
Փոխանակագիր		25	37½

ԲԱՐԻԶ, 2 Օգոստոս

Ֆրանս. Ռենտ 3 %		97	67
Միացեալ պարտատոմսի	բաց. Ընդ.	96	40
	զոց. »	96	20
Օսմ. Գաղտ. Ընկ.	ֆր.	566	—
Օսմանկի	»	—	—
Բումէլի երկաթուղի	»	122	—
Օսմ. մաքսատուն	»	461	—
Օսմ Ռէզի	»	374	—
Բրիտանիէ Թիւրք 4 %	»	501	—
Գուէտ Լիսնէ զուրոնը կտրած	»	1133	—
Իտալական Ռենտ	»	102	—
Սպանիական արտաքին	»	85	62
Աւստրիական	«	101	90
Բրանվալ	»	94	—
Ռ

Առաջնակարգ Ընկերութիւն

Հոնկրոնգ

Ընդհանուր Ապահովագրութեանց

ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՈՎ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ի ՊՈՒՏԱՊԷՇԹ

ԿԵՆԱՑ ԲԱԺԻՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒԱԾ 332 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 114 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԳՈՒՄԱՐ 461,035,390 ՖՐԱՆՔ

Սոյն Ընկերութեան պայմանները՝ Թուրքիոյ մէջ գործող միւս Ընկերութեանց պայմաններէն, ԱՄԷՆԷՆ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐՆԵՐՆ ԵՆ։

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ խելաց օգտակար պայմաններով ու անմրցելի դիներով.— ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ի դէպ մահու եւ կենաց՝ չահաբաժնի մասնակցութեամբ եւ երաշխաւորեալ տոկոսի տակերով, ինչպէս նաեւ աղջկանց դրամագիրի ու մանչ աղայոց դրամագլխի կազմութեան, եւ ցմահ գանձելի տարեթոշակներու։

ԿԱՐԴԻՆ ՈՐԵՒՄԷՆ ԱՅԼՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԼԻ ԱՌԱՋ ԱՆԴՍՄ ՄԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՆ ԱԶՐԻ ԱՆՑԸՆԵԼ։ Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար, դիմել Ընկերութեան Ընդհանուր Գործակալութեան։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

ԴԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՈՒԱՒՈՐ ՈՒ ԶԵՌՆՀԱՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ ԽԻՍՏ ԳՈՀԱՑՈՒՑԻՉ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ

Ընդհ. Գործակալ բովանդակ Թուրքիոյ
ՈՐԴԻՆ Ն. ՊԱՌՆԱԴԱՆԻ
Պոլիս Պառնաբաս խան

Մեր գործակալք Տ. Պ. ՏԱՎԻՏՕ եւ Ընկ. Գալաթիոյ խան, թիւ 5, Գալաթիա

18 — 4—50

ՏՈՔԹ. Բ. ԷՄԻՐԶԷ

Տոքթ. Բ. Էմիրզէ, որ իր բժշկական ուսումը կատարելագործած է Բարլէդի մէջ եւ 15 տարիէ ի վեր մեծ փոյթաւորութիւն չահած է, այժմ հաստատուած է, Բերա Պէյօլիք Բարմաք Դարբ. թիւ 16։ Մասնագէտ է մանկաբարձութեան եւ կանայի հիւանդութեանց եւ առանցմէ զատ նորագոյն մեթոտներով կը բուժէ ղղային ու հոգեկան ամէն կարգի հիւանդութիւններ, ինչպէս նաեւ արգանդաբացումէ (hystérie) առաջ եկած հիւանդութիւնները, մասնակի անդամալուծութիւն եւ կարկամութիւն եւայլն։ Ասկէ զատ, ասպորի եւ սովորական խոյլը (սրբանա), առանց գործադրութեան՝ նոր դրութեամբ մը կը դարմանէ, տեղը առանց յայտնի ընելու։ Տոքթ. Էմիրզէ էֆ. կը գտնուի, Բերա Պէյօլիք Բարմաք Դարբ., թիւ 16 առն մէջ, ուր կիրակիէն զատ ամէն օր կէս օրէն յետոյ ժամը 1էն մինչեւ 4 (Ը.Ե.) հիւանդ կ'ընդունի, եւ ուրբաթ օրերն ալ ձրիաբար կը դարմանէ հիւանդները։ 8 — 8—15

ԱԶԳՈՒՆ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ՄԸ

Մաքրողականի մը եթէ պէտք ունիք և կը փափաքիք առանց նեղուելու խնայել ծանիկական ազդեցութեամբ, Քոզէթ Նանսի նման զգուեցուցիչ ցուրտերուն գնդիքը, որոց մեծագոյն մասը կեղծ են, և փոխուիք գնել։

VILLACABRAS

ոչխարկանոցի մաքրողականն, որ բնական ազբիւրներէն Բարդէօնան դրութեամբ զատուած յատակ ջուր մը է և ոչ դիւրու կը խմուի։ Ազդեցութիւն անմիջական։ ՎԻԼԼԱԿԱՒՐԱՆ ուրի ունդուն են ջուրերու նման ոչ իրի և ոչ անհոյստութիւն կը պատճառէ Առաւուն անօթի, ջուրի գաւաթ մը ՎԻԼԼԱԿԱՒՐԱՆ՝ ասոր վայրկեան ընդմիջումով երկու անգամն կէս առ կէս խմել, բաւական է կատարելագոյն մաքրուելու։ Գեղութիւն, գլխացաւ և առամոքի խանգարում ունեցողներ, մանաւանդ նստոդական կեանք վարող անձինք, եթէ ամէն առաւ թէյի կամ դինիի գաւաթ մը Վիլլաքաբրան խմեն կ'ազատին գեղութենէն և անոր հետեւանք հիւանդութիւններէն։

Կը ծախուի ամէն դեղագործներու և գինեվաճառներու մէջ։ 3

ԱՆՔԼԸ

Հիմնեալ 1858ին

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ ԳՏՆՈՒԱԾ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆԸ ԵՒ ԱՄԷՆԷՆ ՏԱՐԱԾԵԱԼԸ

Երաշխաւորութեան գումար Ֆր. 168,000,000 | Վճարեալ գումարներ Ֆր. 277,000,000

Թուրքիոյ եւ Ռուսաստանի համար ընդհանուր գործակալ
ՍԻԿՖՐԻՏ ԱՏԼԷՐ

21 Սրամպոյ Ապուս էֆենտի խան 3—42

CAISSE PATERNELLE

ՔԷՍ ԲԱԴԷՐՆԷԼ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ԲԱՐԻԶ 1841 ԻՆ

ԿԸ ԳՈՐԾԷ ՖՐԱՆՍ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԻՒՆԵՐՈՒ ԵՒ ՀԱԿԱԿՇՌԻՆ ՏԱԿ

ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ԵՂԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄ 300 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.
ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՐՁԱՆԳՐԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ 700 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.

ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ ՖՐ. 85,000,000
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏԻ » 62,750,000

Ուրեմն ընթացիկ ապահովագրութեանց գումարին վրայ պահեստի համեմատութիւնն է 74%, որով ՔԷՍ ԲԱԴԷՐՆԷԼԻ ընծայած երաշխաւորութիւնը վեր ի վեր կը հանդիսանայ ուրիշ ընկերութեանց ցոյց տուած երաշխաւորութենէն։

Ընկերութեան Վարչական Խորհուրդը կազմուած է Ֆրանսայի ամէնէն նշանաւոր դրամատէրներէն, ինչպէս

Մ. ՌԸՆԷ ՊՐԻՍ, Արեւմեան Ֆրանսայի երկաթուղեաց Ընկերութեան եւ Քրէտի Լիոնէի Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ՄԱՐԲԻՋ ՏԸ ՖԼԷՌԻ, Դրանսատլանտիք ընկերութեան Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ԿՈՄՍ ՏԸ ՍԷՆ ԿԻԼԷՄ, Նախկին զանձապահ.
Մ. Օ. ՄԱՋԸԼԱ, Ընդհ. Տնօրէն Քրէտի Լիոնէի.

Թուրքիոյ Տնօրէն Գ. ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ
Սքամպալ, Սալթան-Համամ, Բասած Թաքերճօղլը

Ընկերութեան վրայ Տեղեկութիւն առնելու համար դիմել Քրէտի Լիոնէի.
ԾԱՆՕԹ. — Շահաւոր դիրք պիտի տրուի այն ճշնչիչն որ կարեւոր արդիւնք մը իրագործած ըլլայ անձնապես։
28 — 5—48

ՍԱԼԱՄԱՆՏՐ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԱՄՍԹԷՐԴԱՄ
Դրամագլուխ եւ պահեստ

ՖՐ. 7,500,000

Ընկերութիւնը նպաստաւոր պայմաններով եւ տակերով հրդեհի դէմ կ'ապահովագրէ առուներ, մթերանոցներ, գործարաններ, եւն. ինչպէս նաեւ անոնց պարունակութիւնը, Կ. Պոլսոյ եւ մաղդէլ Թուրքիոյ մէջ։

Ընկերութեան դրամատունն է Օսմ. Կայս. Պանքան։

Ընդհանուր գործակալ
ՖՕՍԿՕԼՕ ՄԱՆԿՈ ԵՒ ԸՆԿ.
Կալաթա Դարա Մուսթաֆա փողոց թիւ 4
30 — 6—50

ՀԱԶԱՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

ԽԱՅԾՂԱՆ ՀԱԳԴԷ ԷՖԷՐԷՄ

Խայծղանի այս ջուրը ամէն կերպով գերազանց է Ներսպայէ բերուած կարգ մը նոյն կարգի ջուրերէ որոնց բաղադրութիւնը յայտնի չէ, եւ որոնց համար այնքան չենք ուզեիներ կը կարդացուին Հազդը էֆէմ խայծղանը օսմ. ու օտար ժիր կիներու գնահատանքը եւ առողջապահական Խորհուրդին արտօնութեանը արժանացած է։ Անոր գործածութիւնը բնաւ ատամոցի խանգարում առաջ չի բերեր, ինչպէս կ'ընեն խայծղանի մէջ ջուրերը։ Սիրտ օդաւակար է հաղի, ցնդղատապի, կուրծքի հարբուխներու, ինքնուէնցայի եւ թոքախտի առաջին շրջաններուն։ Կը գտնուի առաջնակարգ վաճառատուներու եւ դեղագրաններու մէջ։ Դիմեն է հինգ դրուշ։ 24 — 5—50

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ

ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

1892 Օգոստ. 2/14 եւ 1310 Սեֆեր 20 թուականի Ֆերմանով

Դիմել Ընկերութեան կեդր. գրասենեակը, Գալաթիա, Քարաքէյ, Սեռի խան եւ կամ հետեւեալ հասցէներուն.—

Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Եէնի Ճամիի հրապարակ.
Պոլիս Մ. Մ. Ի. Սատօք եւ Ռոմիդի, Շեյխ Իսլամ խան, Պահճէ գարբ թիւ 10
Մաքրիգիւղ, Մ. Ա. Անճէլիաէս, կայարանի հրապարակ.
Գատրգիւղ, Քեամիլ էֆ., չուկայի հրապարակ.
Գատրգիւղ, Մ. Ա. Անդրէա, Մօտա ճատէսի.
Պէյօլիքաէրէ, Մ. Ա. Տէմարդի.
Գալաթիա, Մ. Ա. Բիրժանց, թիւ 12. Թիւնէլ խան.
Գալաթիա, Մ. Էդիէն Քրէմէղի, Թէվֆիքիլ խան.
Բերա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց.
Շիւլի, Մ. Լ. Ռասէ,
Պէյօլիքաէրէ ճատատէսի, թիւ 137.
Մեծ Կղզի, Ռէսուլ էֆ.
Բ. Սօմմարիբա, Բէյնիքը.

17 — Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։ 5—50

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՅՍ. ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ

THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տեւականութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ սկսած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական եւ շքադրամ ստացած բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններու մէջ։

Բերա) 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 եւ 343 կրկին։
) 2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա) 1. Սինկէր խան Թիւնէլի եւեւ։
) 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս) 1. Սալթան Համամ թիւ 2.
) 2. Սալթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։
Սկիւտար) Զարշը պոյը, թիւ 120։

Դասերը եւ նորագիւտութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 343 եւ 343 կրկին. Սարգիս պէյ Տիզ օղլուի առուն։ 16 — 8—50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՕՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՓԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հալի Կ. Պոլսոյ եւ Օսկսայի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Գոմօ	1497	Կոգօ	1111	Լաս	724	Բոզարիա	136
Ալէրթ	3607	Գոմկ	1996	Կրոտոն	1695	Մարէնկ	1273	Սա Ֆո	1118
Անտէլօ	1541	Գորսա	898	Հիրօ	775	Մարգէլլ	3709	Տլբ	1735
Արիոսթօ	2277	Դիաս	4811	Հիտալկօ	1581	Մ Ք տ	3817	Միլվ	1193
Պասանս	1822	Տուրիս	987	Հի տա	912	Միլ	1457	Սը բտ	1203
Գորոտինս	1264	Տուրս	1383	Հորաթիս	3660	Մոնդէպէլլ	1735	Թս սան	1323
Գրանս	1076	Տլաքս	1713	Հոմ մէր	595	Մաւրլ	1491	Թ. Ուիլրն	1546
Գրիտնս	841	Տիտամ	1544	Իակ	2354	Էրս	1033	Թոր	3327
Գրֆֆաս	448	Էպսս	2464	Իտանս	5412	Օն	4100	Թոլ տոն	1470
Ֆէլրս	1371	Էլտորատս	1520	Ճ ենս	1060	Օն ա	4036	Ս որ ի	487
Գամիրս	1337	Է. ազս	84	Ֆ էսս	1053	Օլրան	1585	Ուրպինս	2429
Գամէս	1244	Ֆիտս	924	Ֆ լրինս	1207	Բոլէր	631	Վասթ	1914
Գ. գ	1094	Ֆինլատ	1428	Ֆոլնս	1760	Բոլ	510	Վոլտ	1289
Զիրակ	2729	Ֆլամինկ	449	Լ օ	1088	Բ. ալնս	229	Վ. Լիուրն.	2396
Մ սէրս	1831	Ֆրանչիսքս	4582	Լ բանչս	2271	Ռ. ս լ	1663	Նէտոն	1350
Գրիս	1697	Հաիէ	306	Լիվոնիս	1583	Ռոլտ	1613	Էէրս	1203
Գոլրատս	4135	Կիկանս	1143	Լոնէյտ	2181	ոմէտ	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած է։

Լorkնցս չոգենաւը, նաւապետ Ուիլկ։

Դիմել առ Գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԴ ԻԶՕՏ
Թիւ 22—24, Քիւչիւք Միւսէք խան, Գալաթիա 10 — 18—50

COMP. RUSS

Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ

Ծուլ ս

Դշ. 2/3 Մեկնումներ Ժամը 10ին առաւսն Տարտանել, Միտիլլի, Իզմիր, Հիոս, Քարտալուս-Շամ, Գէրսուն, Նաֆա, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուն։
Ե. 22/4 Ելեւէա ժամը 10ին առաւսն։
Շբ. 24/6 Մէրսինս, Իզմիր, Միրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին առաւսն։
13 Ստեսա ժամը 2ին իրիկուն։ 9—50

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆԴ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլի եւ Արեւելից միջեւ բանեցող

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ինդրպրիան	10500	Այավիա	3500
Նորմանեան	10500	Եմիրզիրեն	3500
Ինդրպրիան	10500	Արրմ.ան	3000
Լանքասթրիան	9000	Ալմերիան	3500
Նիւասէլիֆիա	9000	Արապիան	3500
Գլասկոպան	8000	Ամէնիան	2500
Ֆորթիան	8000	Անսուալզիան	2500
Նասարեան	8000	Ալգասիրն	350
Ինդրնիան	8000	Լէսթրիան	2000
Նալէրնիան	3700	Մինեօ	900
Վալսնիան	3700	Օրոցս	800
Ինսմինիան	3700	Լիսբոն	8[illegible]
Նարպոն	3500		

Մարդոցի տէրերն կը խնդրուի իրենց տարանքն այլուր փոխադրելու կամ Գալաթիոյ մաքսատունը հանելու համար իրենց հրամանը ստանալէ 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել
ԷՖԷՆԴԻ ԼԱՆՏՈՒՆԻՆ
Գալաթիա, քարաքէյ մէջ։
15 — 50 12 — Հարցուցեալ հին տեղը

ՔԻՈՒՆԱՐԴ CUNARD

ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻ ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՑԻՆ

Որ ամիսը երկու անգամ կը բանեցնէ

Լիվերբուլի եւ Արեւելից միջեւ

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Լիվերպուլ	18900	Սիլվանիա	559
Լուսիտանիա	18900	Փանսիլվանիա	4341
Լուսիտանիա	12950	Վէրոնա	3229
Լանքասթրիա	12950	Բասնիա	2945
Նալիֆաքս	8845	Թրանսիա	2936
Ուելսլանդ	8128	Ինդիանա	2935
Իրլանդիա	8120	Սամարիա	2552
Մէրսէյ	7392	Ալէքսօ	2181
Ուլսթր	7369	Էդինբուրգ	16 1

Գիմել առ ՁՈՒԼի և ՍԻԿԷՐ
16 — 50 Joly et Seagor
Մէյմանէթի խան, թիւ 6, 7, 8, Գալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 14

Արտօնատէր ՋԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ԲԻԷՐ ՏԸ ՔՈՒՐՍԷԼ

ԲԱՐԻԶԻ ԳՈՐԾԱՒՈՐՈՒՀԻՆԵՐԸ

ՄԵԾ ՈՒ ԱՆՏԻՊ ՎԷՊ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱՍ

Գ.

ԿԱՍԹՕՆԻ ԾՆՈՂՔԸ

—Կը նախընտրեմ մնամ տեսնել ծոցիս մէջ անուցած տղոս քան թէ հաւանութիւն յայտնել այդ անիծեալ ամուսնութեան, ըսաւ տիկին Թրասի, աչքերը արիւնալից, կսկիդը հեղձամղձուկ, ձայնը խռպատ։

—Մեռած մի, կրկնեց Կասթօն, որուն դէմքը ժպտաւնած էր լանկարծ։

Դաղափարներու սիրի կարգի մը անցնելով. տիկին Թրասի յարեց.

—Ի՞նչ պիտի ըսէ ամէն մարդ. մեր բարի կամիրը ի՞նչ պիտի խորհի...

—Ուրիշին կարծիքը նկատի առնելու պէտք չունիմ. պատասխանեց Սիլվանի նշանածը, խորունկ ու մռայլ չեղոտով մը, ուր ի յայտ կուգար իր բռնադրակ յուսահատութիւնը... Միայն ձեր կարծիքը կարեւորութիւն ունի ինձի համար... Ձեր եռանդատ սրտին վրայ յոյս դրած էի... Ձեր անաչառութիւնը, ձեր բարութիւնը անսդիւտ կը համարէի... բնաւ մտքէս չէր անցներ որ մեր դատակրդին չվերաբերող նախապարարութիւներու դէմ պայքար մղելու պիտի տիպայիմ։

—Մարդ երբ օրոշ դիրք մը գրաւէ, ալ եւս անկախ չի համարուիր, պատասխանեց Պ. Թրասի, գլուխը ցնցելով... պէտք է նկատի առնել հանրային կարծիքը... Կասթօն, անդամ մը ալ կը թախանձեմ... Եթ դարձիր այդ ճամբէն... Զո՞ւ տեսներ մ՚երբեն կը տառապիցնես մարդը։

—Մօրս տառապելուն պատճառը դուք եք... իմ խնդրած թոյլտուութիւնս չընծայեցիք ինձի... Անոր կամքը նուաճելու համար չմիացաք ինձի։

—Ի՞նչ ըսել կ'ուզես, գոչեց Պ. Թրասի... Միայն դժուարութիւն ձգել է մարդ եւ իմ միջեւ... Ձե՞ս գիտեր որ կատարեալ համակարծիք եմ մարդ... Նոյն ինքն իմաստութիւնը չէ՞ մարմնաւորեր միթէ...

—Մօրս ձիրքերը չեմ ուրանար. բայց կիները, լաւագոյններն իսկ, գերին կ'ըլլան իրենց առաջին տպաւորութեան, իրենց ջիղերուն. այլերուն կ'իյնայ տրամաբանել։

—Կը տեսնես, դա տալու ելեր է. ըսաւ տիկին Թրասի կատղած եւ ամուսնոյն թեւը ցնցելով... Անա ի՞նչ հետեւանք ունեցաւ տղուդ նկատմամբ ցոյց տուած ակարութիւնդ... Զուսկդ հիմա կ'ընդվզի՞ քէզի դէմ։

—Հանդարտի՛, թող չպիտի տամ որ չարուանքէ։

—Լա՛ւ ամէն բան վերջացած է ալ եւս, ըսաւ Կասթօն... խօսք մը պիտի զրուցեմ. այս պահուս գոհունակութիւն կը զգամ՝ խղճիս համաձայն գործելուս համար։

—Ընել է որչու